

Lov om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven)

Dato	LOV-2005-06-17-67
Departement	Finansdepartementet
Sist endret	LOV-2022-06-22-74 fra 01.01.2023, LOV-2022-12-20-107
Ikrafttredelse	01.01.2009, 01.01.2008
Endrer	LOV-1952-11-21-2
Kunngjort	17.06.2005
Rettet	01.07.2021 (faglige fotnoter fjernet)
Kortittel	Skattebetalingsloven – sktbl

Kapitelloversikt:

Del I. Innledende bestemmelser (§§ 1-1 - 3-6)

Kapittel 1. Lovens virkeområde (§§ 1-1 - 1-3)

Kapittel 2. Innkrevingsmyndigheter (§§ 2-1 - 2-8)

Kapittel 3. Saksbehandling (§§ 3-1 - 3-6)

Del II. Forskudd på skatt og avregning (§§ 4-1 - 8-5)

Kapittel 4. Forskudd på skatt (§§ 4-1 - 4-8)

Kapittel 5. Forskuddstrekk og skattetrekk (§§ 5-1 - 5-17)

Kapittel 6. Forskuddsskatt – personlige og upersonlige skattytere (§§ 6-1 - 6-7)

Kapittel 7. Avregning (§§ 7-1 - 7-4)

Kapittel 8. Fordeling av skatt mellom skattekreditorene (§§ 8-1 - 8-5)

Del III. Alminnelige oppgjørsbestemmelser mv. (§§ 9-1 - 12-1)

Kapittel 9. Betaling (§§ 9-1 - 9-3)

Kapittel 10. Forfall (§§ 10-1 - 10-60)

Alminnelige bestemmelser (§§ 10-1 - 10-4)

Forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift, finansskatt på lønn, lønnstrekk til Svalbard, artistskatt og skattetrekk i aksjeutbytte (§§ 10-10 - 10-14)

Forskuddsskatt og restskatt (§§ 10-20 - 10-22)

Innenlands merverdiavgift og arveavgift (§§ 10-30 - 10-32)

Innenlands særavgifter, tollavgift og merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel (§§ 10-40 - 10-41)

Andre krav (§§ 10-50 - 10-53)

Tilgodebeløp (§10-60)

Kapittel 11. Renter (§§ 11-1 - 11-7)

Kapittel 12. Foreldelse (§12-1)

Del IV. Særlige oppgjørsbestemmelser (§§ 13-1 - 15-4)

Kapittel 13. Motregning (§§ 13-1 - 13-6)

Kapittel 14. Tvangsfullbyrdelse og sikkerhetsstillelse (§§ 14-1 - 14-21)

Utlegg (§§ 14-1 - 14-6)
Annen tvangsfullbyrdelse (§§ 14-10 - 14-11)
Kreditt og sikkerhetsstillelse – merverdiavgift, særavgifter og toll (§§ 14-20 - 14-21)
Kapittel 15 Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse – lempning (§§ 15-1 - 15-4)
Del V. Forskjellige bestemmelser (§§ 16-1 - 19-3)
Kapittel 16. Ansvarsregler (§§ 16-1 - 16-51)
Innledende bestemmelse (§16-1)
Ansvar for skatt og trygdeavgift (§§ 16-10 - 16-14)
Ansvar for forskuddstrekk, utleggstrekk og skattetrekk (§§ 16-20 - 16-22)
Ansvar for merverdiavgift og arveavgift (§§ 16-30 - 16-31)
Ansvar for særavgifter (§§ 16-40 - 16-42)
Ansvar for inntektsskatt, trygdeavgift og merverdiavgift (§§ 16-50 - 16-51)
Kapittel 17. Rettergang (§§ 17-1 - 17-2)
Kapittel 18. Straff (§§ 18-1 - 18-3)
Kapittel 19. Ikrafttredelse, overgangsbestemmelser og endringer i andre lover (§§ 19-1 - 19-3)

Ikr. 1 jan 2008 for visse avgiftskrav, se § 19-1, hele loven ikr. 1 jan 2009. – Jf. tidligere lov 21 nov 1952 nr. 2.

Del I. Innledende bestemmelser

Kapittel 1. Lovens virkeområde

§ 1-1. Virkeområde

(1) Loven gjelder betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav.

(2) Med skatte- og avgiftskrav menes:

- skatt på formue og inntekt og tonnasjeskatt etter skatteloven (formues- og inntektsskatt) og trygdeavgift etter folketrygdloven kapittel 23, herunder forskuddstrekk, skattetrekk etter §§ 5-4, 5-4a og 5-4b, forskuddsskatt og restskatt etter kapitlene 5 til 7 i loven her, samt krav på skatt fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter skatteforvaltningsloven § 12-4
- skatt på formue og inntekt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (svalbardskatt). For skatt fastsatt ved lønnstrekk gjelder særregler i svalbardskatteloven § 5-2.
- skatt på inntekt etter lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. (artistskatt)
- skatt på formue og inntekt etter lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. (petroleumsskatt), herunder terminskatt og restskatt etter nevnte lov
- arbeidsgiveravgift etter folketrygdloven kapittel 23, herunder krav fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter skatteforvaltningsloven § 12-4
- arveavgift etter lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver
- merverdiavgift etter merverdiavgiftsloven
- særavgifter omfattet av lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter
- særavgifter omfattet av lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter
- tollavgift omfattet av tollavgiftsloven
- kompensasjon for merverdiavgift etter lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv.
- finansskatt på lønn etter folketrygdloven kapittel 23.

(3) Med mindre annet er særskilt bestemt gjelder reglene om skatte- og avgiftskrav tilsvarende så langt de passer for:

- renter etter kapittel 11, omkostninger og gebyrer fastsatt i medhold av denne lov, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver, tollavgiftsloven, vareførselsloven, skatteforvaltningsloven og kassasystemlova § 8,
- tilleggsskatt fastsatt i medhold av skatteforvaltningsloven, tilleggsavgift fastsatt i medhold av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver og tilleggsavgift fastsatt i medhold av tollavgiftsloven,
- tvangsmulkt etter § 5-16, lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver § 43, tollavgiftsloven § 12-1, vareførselsloven § 12-1, skatteforvaltningsloven § 14-1 og kassasystemlova § 7.

Iflg. res. 21 des 2007 nr. 1616 skal loven gjelde fra 1 jan 2008 med unntak for følgende krav hvor loven skal gjelde fra 1 jan 2009: a. Krav som nevnt i lovens § 1-1 annet ledd bokstav a til d,

b. krav etter ligningsloven og c. krav som nevnt i lovens § 1-1 tredje ledd, og som fastsettes i medhold av de lover som er nevnt i lovens § 1-1 annet ledd bokstav a-d.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 12 des 2008 nr. 100, 19 juni 2009 nr. 55, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347), 25 juni 2010 nr. 40, 13 des 2013 nr. 122, 18 des 2015 nr. 116 (ikr. 1 jan 2016), 19 juni 2015 nr. 54 (ikr. 1 jan 2017), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved lov 20 des 2016 nr. 120, 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019), 23 juni 2020 nr. 105, 21 des 2020 nr. 166 (ikr. 1 juli 2021), 20 des 2022 nr. 107, 11 mars 2022 nr. 8 (i kraft 1 jan 2023 iflg. res. 16 sep 2022 nr. 1575).

§ 1-2. Andre offentlige krav

Departementet kan i forskrift bestemme at hele eller deler av loven skal gjelde for andre krav som tilkommer staten når kravet har tvangsgrunnlag.

§ 1-3. Tilbakesøkningskrav

(1) Når det ved forhøyelse av et skatte- og avgiftskrav eller ved enhver retting av et gjennomført oppgjør oppstår krav på tilbakebetaling av et beløp som tidligere er utbetalt skyldneren, skal beløpet, herunder rentegodtgjørelse, anses som et skatte- og avgiftskrav. Innkrevingsmyndighetene kan innkreve beløpet uavhengig av om mottakeren har vært i god tro. Reglene om forfall i § 10-53 gjelder tilsvarende.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende når kravet rettes mot panthaver eller den som har fått seg overdratt fordringen. Kravet kan også rettes mot skattyter etter reglene i første ledd.

0 Endret ved [lov 15 des 2006 nr. 85](#).

Kapittel 2. Innkrevingsmyndigheter

0 Overskrift endret ved [lov 20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#), kapitlet endret i sin helhet).

§ 2-1. Skatte- og avgiftskrav mv.

(1) Skattekontoret er innkrevingsmyndighet for krav som nevnt i denne loven eller forskrift gitt i medhold av loven. Departementet kan bestemme at Statens innkrevingsentral skal utøve myndighet som er lagt til skattekontoret i denne loven.

(2) Departementet kan i forskrift bestemme at Tolletaten skal innkreve nærmere bestemte krav etter første ledd, likevel slik at [kapittel 14](#) ikke gjelder for Tolletaten.

0 Endret ved [lover 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), [20 des 2016 nr. 114](#) (ikr. 1 jan 2017), [22 juni 2018 nr. 65](#) (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 2-2. (Opphevet)

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 15 des 2006 og ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), [20 des 2016 nr. 114](#) (ikr. 1 jan 2017), [21 juni 2017 nr. 81](#), [20 des 2018 nr. 106](#) (ikr. 1 juli 2019), [23 juni 2020 nr. 105](#), opphevet ved [lov 20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 2-3. (Opphevet)

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)) som endret ved [lov 29 juni 2007 nr. 70](#) (ikr. 7 des 2007 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1370](#)), [19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), opphevet ved [lov 20 des 2019 nr. 97](#) (i kraft 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 2-4. (Opphevet)

0 Opphevet ved [lov 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016).

§ 2-5. (Opphevet)

0 Opphevet ved [lov 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016).

§ 2-6. (Opphevet)

0 Opphevet ved [lov 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016).

§ 2-7. (Opphevet)

0 Endret ved [lover 12 des 2008 nr. 100](#) (ikr. 1 jan 2009), [11 jan 2013 nr. 3](#) (ikr. 1 juni 2013 iflg. [res. 24 mai 2013 nr. 533](#)), opphevet ved [lov 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016).

§ 2-8. (Opphevet)

0 Endret ved [lov 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), opphevet ved [lov 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016).

Kapittel 3. Saksbehandling

§ 3-1. Forholdet til forvaltningsloven og tvangsfullbyrdelsesloven

(1) [Forvaltningsloven](#) gjelder med de særlige bestemmelser som er gitt i denne loven.

(2) Forholdet til [tvangsfullbyrdelsesloven](#) er regulert i §§ [13-5](#), [14-2](#), [14-5](#) og [14-10](#).

(3) For forskuddsutskrivningen er det gitt særlige saksbehandlingsregler i § [4-3](#).

§ 3-2. Taushetsplikt

(1) De regler om taushetsplikt som gjelder ved fastsetting av de enkelte skatte- og avgiftskrav, gjelder ved innkreving av slike krav tilsvarende for enhver som har verv, stilling eller oppdrag knyttet til denne loven.

(2) Restanselister eller utdrag av slike lister skal ikke på noen måte gjøres offentlig tilgjengelig.

§ 3-3. Unntak fra forvaltningslovens regler om begrunnelse, klageadgang, utsatt iverksetting mv.

(1) Begrunnelsen for vedtak etter § 15-2 kan begrenses til å omfatte opplysninger som nevnt i forvaltningsloven § 25 første og annet ledd dersom begrunnelse etter forvaltningsloven § 25 tredje ledd antas å kunne svekke muligheten for fremtidig dekning av skatte- og avgiftskravet. Vedtak etter § 15-2 kan ikke påklages.

(2) Forvaltningsloven §§ 16, 24 og 25 gjelder ikke for vedtak som treffes under avregningen.

(3) Forvaltningsloven kapittel IV til VI om enkeltvedtak gjelder ikke for vedtak etter § 16-20.

(4) Forvaltningsloven § 42 gjelder ikke for vedtak som treffes under avregningen og vedtak om årsavgift for motorvogn.

(5) Klage over skattekontorets vedtak settes fram for skattekontoret.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 20 des 2018 nr. 106 (ikr. 1 juli 2019).

§ 3-4. Innhenting av opplysninger fra folkeregistermyndigheten

Innkrevingsmyndighetene kan kreve at folkeregistermyndigheten uten hinder av taushetsplikt som de ellers har, skal gi de opplysningene som er nødvendige for innkrevingsmyndighetenes arbeid etter denne loven.

0 Tilføyd ved lov 9 des 2016 nr. 88 (ikr. 1 okt 2017 iflg. res. 9 juni 2017 nr. 718).

§ 3-5. Sammenstilling, profilering og automatiserte avgjørelser

(1) Innkrevingsmyndighetene kan sammenstille innhentede personopplysninger når det er nødvendig for deres arbeid, herunder til kontroll-, veilednings-, analyse- og statistikkformål. Innkrevingsmyndighetene kan benytte innhentede personopplysninger til profilering til samme formål, når profileringen er nødvendig for å målrette tiltak som fremmer etterlevelse av loven. Graden av personidentifikasjon skal ikke være større enn det som er nødvendig for formålet.

(2) Innkrevingsmyndighetene kan treffe avgjørelser som utelukkende er basert på automatisert behandling. Behandlingen må sikre partens krav til forsvarlig saksbehandling og være forenlig med retten til vern av personopplysninger. Avgjørelsen kan ikke bygge på skjønsmessige vilkår i lov eller forskrift, med mindre avgjørelsen er utvilsom. Den registrerte har rett til manuell overprøving av avgjørelsen.

(3) Innkrevingsmyndighetene kan benytte særlige kategorier av personopplysninger som nevnt i personvernforordningen artikkel 9 og 10, ved sammenstilling, profilering og automatiserte avgjørelser.

(4) Departementet kan gi forskrift om sammenstilling, profilering og automatiserte avgjørelser, blant annet om formålet med behandlingen, hvilke personopplysninger som kan behandles og hvem det kan behandles personopplysninger om.

0 Tilføyd ved lov 22 des 2021 nr. 154 (ikr. 1 jan 2022 iflg. res. 22 des 2021 nr. 3801).

§ 3-6. Bruk av personopplysninger ved utvikling og testing av IT-systemer

(1) Innkrevingsmyndighetene kan behandle innhentede personopplysninger for å utvikle og teste IT-systemer dersom det vil være umulig eller uforholdsmessig vanskelig å oppnå formålet ved å bruke anonyme eller fiktive opplysninger.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandling etter første ledd.

0 Tilføyd ved lov 20 des 2018 nr. 106 (ikr. 1 juli 2019), endret ved lov 22 des 2021 nr. 154 (ikr. 1 jan 2022 iflg. res. 22 des 2021 nr. 3801), tidligere § 3-5.

Del II. Forskudd på skatt og avregning

Kapittel 4. Forskudd på skatt

§ 4-1. Definisjoner

(1) I denne loven menes med:

- upersonlig skattyter: Norsk og utenlandsk selskap og innretning som er selvstendig skattesubjekt, konkurs- og administrasjonsbo for slikt subjekt, staten, fylkeskommunene og kommunene.
- personlig skattyter: Enhver skattyter, herunder konkurs- og administrasjonsbo for slike skattytere, som ikke faller inn under bokstav a. Dødsbo likestilles med personlig skattyter ved anvendelsen av bestemmelsene i kapittel 4 til 6.
- arbeidsgiver: Den som selv eller ved fullmektig utbetaler lønn eller annen godtgjørelse eller ytelse som det skal foretas forskuddstrekk, skattetrekk etter § 5-4 eller utleggstrekk i.

(2) Når arbeidstakere stilles til rådighet for andre, svarer både oppdragsgiver og oppdragstaker for at pliktene og ansvaret etter denne lov oppfylles. Pliktene og ansvaret påhviler også den som oppgir å være arbeidsgiver i saker etter utlendingsloven §§ 23 tredje ledd og 24 annet ledd. De ansvarlige kan avtale at en av dem skal utføre pliktene etter denne loven. Slik avtale fritar likevel bare for disse pliktene når og så langt dette bestemmes av skattekontoret.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen, herunder om hvem som skal anses som arbeidsgiver.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 19 juni 2009 nr. 41 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 30 okt 2009 nr. 1324), 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019), 20 des 2019 nr. 97 (ikr. 1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060).

§ 4-2. Utgangspunkter for forskuddsutskrivningen

(1) Forskudd på formues- og inntektsskatt (skatt) og trygdeavgift som skal betales før skattefastsetting finner sted, utskrives og beregnes etter bestemmelsene i denne del av loven.

(2) For personlige skattytere som skal betale forskudd på skatt og trygdeavgift i løpet av inntektsåret, utskrives og beregnes

- a. forskuddstrekk etter bestemmelsene i kapittel 5, og
- b. forskuddsskatt etter bestemmelsene i kapittel 6.

(3) For upersonlige skattytere som skal betale forskudd på skatt i løpet av året etter inntektsåret, utskrives forskuddsskatt etter bestemmelsene i kapittel 6.

(4) Naturressursskatt etter skatteloven kapittel 18 skal for personlige skattytere utskrives etter de regler som gjelder for utskrivning av forskuddsskatt for upersonlige skattytere.

0 Endret ved lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 4-3. Særlige saksbehandlingsregler for forskuddsutskrivningen

Forvaltningslovens regler gjelder ikke for utskrivning av forskuddstrekk og forskuddsskatt etter kapitlene 4 til 6. Skatteforvaltningslovens saksbehandlingsregler gjelder tilsvarende så langt de passer.

0 Endret ved lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 4-4. Opplysningsplikt

(1) Skattyter plikter å sende de meldinger og å gi de opplysninger som er nødvendige for at skattekontoret skal få fastsatt og regulert forskuddstrekk, forskuddsskatt og skattetrekk etter § 5-4 i samsvar med bestemmelsene i denne del av loven. Departementet gir nærmere regler om meldeplikten.

(2) Første ledd gjelder tilsvarende for arbeidsgiver.

(3) Skattyter som ikke etterkommer plikten til å sende melding eller pålegg om å gi opplysninger, eller som gir uriktige eller ufullstendige opplysninger, har ikke krav på å få endret skattekontorets avgjørelse vedrørende forskuddstrekk eller forskuddsskatt.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 4-5. Stedet for forskuddsutskrivning

(1) Forskuddsutskrivningen foretas av skattekontoret.

(2) Skattedirektoratet kan uttøve de funksjoner som tilligger skattekontorene.

0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371).

§ 4-6. Særregler for forskuddstrekk og forskuddsskatt

(1) Endres skattereglene etter at forskuddsutskrivningen er foretatt, og dette medfører at de beløp som trekkes eller betales i løpet av inntektsåret ikke kommer til å svare til den skatt som ventes utskrevet, kan departementet, for alle skattytere eller enkelte grupper, bestemme at forskuddstrekk eller forskuddsskatt skal skje etter andre satser eller med andre beløp enn som er fastsatt ved forskuddsutskrivningen.

(2) Departementet kan i forskrift gi regler om differensiering av forskuddstrekk og forskuddsskatt i løpet av inntektsåret.

§ 4-7. Tilleggsforskudd

Forskudd på skatt kan innbetales med høyere beløp enn det som er utskrevet når det utskrevne forskudd må antas å bli utilstrekkelig til dekning av den skatt som vil bli fastsatt. Slik innbetaling kan foretas før skatteoppgjøret foreligger, men ikke senere enn 31. mai i skattefastsettingsåret.

0 Tilføyd ved lov 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), endret ved lover 9 mai 2008 nr. 26, 11 des 2009 nr. 124, 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 20 des 2016 nr. 114 (ikr. 1 jan 2017), 21 juni 2019 nr. 36 (ikr. 1 jan 2020 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 4-8. Fullmakt under krig o.l.

(1) Når riket er i krig, eller krig truer eller rikets selvstendighet eller sikkerhet er i fare, kan bestemmelsene i denne del av loven og gjeldende vedtak om forskudd på og endelig utskrivning av trygdeavgift, skatt til staten, fylkeskommunene og kommunene fravikes ved beslutning av Kongen, når det finnes nødvendig for å lette gjennomføringen av utskrivning, betaling, innkreving eller fordeling av forskudd på skatt og trygdeavgift. Kongen kan herunder fastsette særlige regler for enkelte grupper av skattytere og gi regler om at det ikke foretas foreløpig fordeling av forskudd etter § 8-3 før avgjørelse om den endelige fordeling blir truffet.

(2) Når et område er avskåret fra forbindelse med regjeringen eller det av andre grunner finnes nødvendig, kan Kongen gi statsforvalteren eller andre lokale forvaltningsorganer, herunder militære myndigheter, fullmakt til å utferdige slike bestemmelser som nevnt i første ledd. Fullmakt kan gis uten hensyn til den gjeldende administrative inndeling. Dersom det er strengt nødvendig, kan statsforvalteren utferdige bestemmelsene selv om fullmakt fra Kongen ennå ikke foreligger.

(3) De bestemmelser som blir gitt i medhold av første og annet ledd, kunngjøres på den måten som finnes hensiktsmessig og skal snarest mulig meddeles Stortinget.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), tidligere § 4-7, 20 des 2019 nr. 97 (ikr. 1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060), 7 mai 2021 nr. 34 (ikr. 1 juni 2021 iflg. res. 7 mai 2021 nr. 1416).

Kapittel 5. Forskuddstrekk og skattetrekk

0 Overskrift endret ved lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 5-1. Skattekort

(1) Før inntektsårets begynnelse skal skattekontoret utstede skattekort som angir trekkets størrelse og hvordan trekk skal gjennomføres, for alle skattytere som må forutsettes å få trekkpliktig inntekt av betydning. Skattekontoret kan når som helst i løpet av inntektsåret utstede nytt skattekort når det er gjort feil ved skattekortet, eller når andre særlige grunner gjør det urimelig å ikke utstede nytt skattekort. Skattekort gjøres tilgjengelig for arbeidsgiver elektronisk.

(2) Arbeidsgiver plikter å innhente skattekort før inntektsårets begynnelse for de personlige skattyterne arbeidsgiver plikter å foreta forskuddstrekk for, og sørge for at skattekortopplysningene er oppdaterte før hver lønnskjøring, slik at forskuddstrekket blir foretatt etter siste beregnede skattekort. Arbeidsgiver kan ikke bruke opplysningene til andre formål enn det som fremgår av denne loven.

(3) Før inntektsårets begynnelse utarbeider skattekontoret en skattetrekkmelding for skattyter, som viser beregnet forskuddstrekk, beregningsgrunnlaget for skattetrekket, og opplysninger om hvem som har etterspurt skattekort for skattyteren i foregående inntektsår. Skattekontoret skal utarbeide nye skattetrekkmeldinger dersom det blir gjort endringer i skattekortet. Skattekontoret skal i tillegg gi melding til skattyter når nye arbeidsgivere etterspør skattekortet.

(4) Skattedirektoratet registrerer hvem som har etterspurt skattekort for skattyter.

(5) Skattyter har rett til innsyn i egne skattekortopplysninger og i opplysninger om hvilke arbeidsgivere som har etterspurt og mottatt skattekort fra skatteetaten.

(6) Trekktabeller og skjema for skattekort fastsettes av Skattedirektoratet.

(7) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 15 des 2006 og 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 10 des 2010 nr. 69, 22 juni 2012 nr. 41 (f o m inntektsåret 2014) som endret ved lov 21 juni 2013 nr. 72, 20 des 2016 nr. 114, 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 5-2. Fastsetting av forskuddstrekkets størrelse

(1) Forskuddstrekket fastsettes slik at de beløp som trekkes i løpet av året, sammen med eventuell forskuddsskatt, så vidt mulig kommer til å svare til det beløp som skatten og trygdeavgiften ventes å ville utgjøre etter de satser og regler som gjelder for vedkommende år.

(2) Forskuddstrekket kan fastsettes slik at trekket alene skal svare til den forventede utlignede skatt og trygdeavgift.

(3) Ved fastsetting av forskuddstrekkets størrelse og ved andre avgjørelser som treffes på forskuddsstadiet, tas det ikke hensyn til et beløp som svarer til 12 prosent av minstefradraget etter [skatteloven §§ 6-30 til 6-32](#).

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

0 Endret ved lov 15 des 2006 nr. 85.

§ 5-3. Fritak for forskuddstrekk og tilbakebetaling av innbetalt forskuddstrekk

(1) Skattyter som åpenbart ikke vil få fastsatt skatt, kan fritas for forskuddstrekk.

(2) Skattyteren skal fritas for trekk resten av året når skattekontoret finner det overveiende sannsynlig at det som allerede er innbetalt, er tilstrekkelig til dekning av den skatt og trygdeavgift som vil bli fastsatt for inntektsåret. Er inntekten falt bort eller foreligger det andre særlige forhold som gjør det overveiende sannsynlig at det som er innbetalt som forskuddstrekk er vesentlig mer enn den skatt og trygdeavgift som vil bli fastsatt for inntektsåret, kan skattekontoret bestemme at det overskytende skal betales tilbake til skattyteren. Slik bestemmelse skal bare treffes når det vil virke urimelig å utsette tilbakebetalingen til avregning er foretatt.

(3) Forskuddstrekk og innbetalt skatt knyttet til tidligere inntektsår, kan i særlige tilfeller, for eksempel ved feilutbetalinger, tilbakebetales til skattyter eller til arbeidsgiver.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 15 des 2006 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 18 des 2015 nr. 116 (ikr. 1 jan 2016), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 5-4. Plikt til å foreta forskuddstrekk og plikt til å foreta skattetrekk i inntekt etter reglene i [skatteloven kapittel 19](#)

(1) Arbeidsgiver plikter av eget tiltak å foreta forskuddstrekk i henhold til det til enhver tid gjeldende skattekortet og reglene i dette kapitlet. Dersom en arbeidstaker i et tjenesteforhold mottar ytelse som nevnt i § 5-6 fra andre enn den som har arbeidstakeren i sin tjeneste, påhviler pliktene etter dette kapitlet likevel den som har arbeidstakeren i sin tjeneste. Arbeidsgiver som utbetaler lønn mv. til skattyter etter reglene i [skatteloven kapittel 19](#) (kildeskattordning), plikter å foreta skattetrekk i henhold til det til enhver tid gjeldende skattekortet og reglene om skattetrekk av slike utbetalinger i dette kapitlet.

(2) Forsikringsselskap plikter å foreta forskuddstrekk til dekning av forsikringstakerens inntektsskatt av skattepliktig årsavkastning av sparedelen av en livsforsikring, jf. [skatteloven § 5-20](#) annet ledd, når forsikringstager som er personlig skattyter ber om det.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 12 des 2008 nr. 100, 22 juni 2012 nr. 41 (f o m inntektsåret 2014), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 5-4a. Plikt til å foreta skattetrekk i aksjeutbytte til utenlandsk aksjonær og i utbyttekompensasjon

(1) Aksjeselskap, allmennaksjeselskap samt likestilt selskap og sammenslutning som utbetaler utbytte som er skattepliktig etter skatteloven § 10-13, plikter å foreta skattetrekk til dekning av inntektsskatt av slikt utbytte. Det samme gjelder for tilbyder av aksjesparekonto ved uttak fra aksjesparekonto som er skattepliktig etter skatteloven § 10-13. Det tas ved skattetrekket ikke hensyn til fradrag for skjerming etter skatteloven § 10-12.

(2) Innlåner som etter avtale om verdipapirlån, jf. skatteloven § 9-11, utbetaler utbyttekompensasjon som nevnt i skatteloven § 10-11 tredje ledd til kontraktspart hjemmehørende i utlandet, plikter å foreta skattetrekk til dekning av inntektsskatt av slik kompensasjon.

(3) Skattetrekket beregnes av selskapet eller innlåner til det beløp skatten vil utgjøre etter Stortingets vedtak om skatt for det aktuelle året.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

0 Tilføyd ved lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), endret ved lov 20 des 2019 nr. 97 (med virkning fra 1 jan 2019).

§ 5-4b. Plikt til å foreta skattetrekk i renter og betaling for immaterielle rettigheter og visse fysiske eiendeler

(1) Den som betaler rente eller vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter eller skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter som er skattepliktig etter skatteloven §§ 10-80 eller 10-81, skal foreta skattetrekk til dekning av inntektsskatt av slik rente eller vederlag.

(2) Skattetrekket beregnes av den trekkpliktige til det beløp skatten vil utgjøre etter Stortingets vedtak om skatt for det aktuelle året.

0 Tilføyd ved lov 21 des 2020 nr. 166 (ikr. 1 juli 2021).

§ 5-5. Forskuddstrekkets størrelse

(1) Dersom arbeidsgiver ikke har fått de opplysninger som fremgår av skattekortet, og dette ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra arbeidsgivers side, skal forskuddstrekket gjennomføres etter det siste beregnede skattekort. Dersom arbeidsgiver ikke har tilgang til opplysninger fra det siste beregnede skattekortet, skal det foretas forskuddstrekk med 50 prosent. Det samme gjelder når det skal foretas forskuddstrekk i ytelser etter folketrygdloven kapitlene 4, 8 til 11 og 14 og i uføreytelser, stønader mv. som beskattes som lønn. Forskuddstrekk i andre trekkpliktige trygdeytelser, pensjoner, vartpenger, livrenter og lignende stønader og ytelser foretas med 30 prosent.

(2) Arbeidsgiver plikter å foreta forskuddstrekk med høyere beløp enn det som følger av skattekortet eller første ledd, når skattyteren reiser krav om det i god tid før trekket skal foretas.

(3) Forskuddstrekk etter § 5-6 første ledd bokstav d beregnes av selskapet etter samlet skattesats for alminnelig inntekt.

(4) Forskuddstrekk etter § 5-6 første ledd bokstav e beregnes av utbetaleren til det beløp skatten vil utgjøre etter Stortingets vedtak om skatt for det angjeldende år.

(5) Departementet kan i forskrift gi regler om at forskuddstrekk skal foretas etter tabell i en del av den trekkpliktige inntekten og med en bestemt prosentsats i den øvrige inntekten.

(6) Når det for en skattyter er skrevet ut skattekort til flere kommuner, skal arbeidsgiveren foreta forskuddstrekk etter skattekortet for den kommunen som skattyteren mener han skal svare skatt til.

(7) Den som er pliktig til å foreta forskuddstrekk etter bestemmelsene i dette kapitlet, men som godtgjør at det betales forskuddstrekk eller tilsvarende i utlandet av den enkelte skattyters inntekt, kan av skattekontoret bli fritatt for trekkplikten etter dette kapitlet dersom det stilles betryggende sikkerhet for trekkbeløpet.

0 Endret ved lover 29 juni 2007 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1370), 6 mars 2009 nr. 14 (f o m inntektsåret 2010), 22 juni 2012 nr. 41 (f o m inntektsåret 2014), 18 des 2015 nr. 116 (ikr. 1 jan 2016), 17 juni 2016 nr. 42, 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved lov 20 des 2016 nr. 120, 20 des 2019 nr. 97 (ikr. 1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060).

§ 5-6. Ytelser som det skal foretas forskuddstrekk i

(1) Med mindre annet er bestemt, skal det foretas forskuddstrekk i skattepliktig:

- a. lønn og andre ytelser som omfattes av skatteloven § 5-10, se likevel annet ledd,
- b. pensjon, livrente, understøttelse og andre ytelser som omfattes av skatteloven §§ 5-40 til 5-42,
- c. lott eller part som utbetales til aktiv deltaker i fiske- og fangstvirksomhet – herunder hovedsmann – og som er vederlag for arbeid eller bruken av redskap som deltakeren holder. Det skal også foretas forskuddstrekk i skattepliktige trygdeytelser som utbetales til erstatning for lott eller part som nevnt,
- d. avkastning av sparedelen av en livsforsikring (kapitalforsikring) når skattyter som er personlig skattyter ber om det.
- e. pensjon, livrente, uføretrygd etter folketrygdloven kapittel 12 og uføreytelser fra andre ordninger, som omfattes av skatteloven § 5-1 første ledd, § 5-40 eller § 5-42 bokstav b, jf. skatteloven § 2-3 fjerde ledd, til personer som ikke er bosatt i riket.

(2) Godtgjørelse til dekning av kostnader i forbindelse med utførelse av arbeid, oppdrag eller verv er trekkpliktig selv om den ikke er skattepliktig, jf. skatteloven § 5-11 annet ledd.

(3) Departementet kan i forskrift begrense trekkplikten etter første og annet ledd. Departementet kan også bestemme at trekk skal foretas i andre ytelser enn nevnt i første ledd.

0 Endret ved lover 6 mars 2009 nr. 14 (f o m inntektsåret 2010), 19 des 2014 nr. 82 (ikr. 1 jan 2015), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 5-7. Ytelser som det ikke skal foretas forskuddstrekk i

(1) Det skal ikke foretas forskuddstrekk i:

- a. lovbestemt feriegodtgjørelse, lønn og ytelser som skattlegges som lønn, i ferietiden. Skattytere med månedsbetaling kan fritas for trekk for en måned i ferietiden om sommeren og for en halv måned før jul. Skattytere med uke-, dag- eller timebetaling kan fritas for trekk i 4 uker i ferietiden om sommeren og 2 uker før jul. Departementet kan i forskrift bestemme at det for skattytere som har kortvarig tilknytning til riket, skal foretas forskuddstrekk gjennom hele året uten noen trekkfrie perioder.
- b. livrente, pensjon, vartpenger, introduksjonsstønad og supplerende stønad til person som har fylt 67 år for en måned før jul. Fritaket gjelder ikke beløp som først kan heves etter årets utgang.
- c. føderåd og underholdsbidrag.

(2) Fritaket etter første ledd bokstav a og b gjelder ikke når trekket beregnes etter § 5-5 fjerde ledd.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføring av trekkfritak etter første ledd, herunder at andre ytelser skal unntas fra trekkplikt eller at fritak i visse tilfelle skal gis for andre tidsrom enn nevnt i første ledd bokstav a.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 25 juni 2010 nr. 40, 18 des 2015 nr. 116 (ikr. 1 jan 2016), 17 juni 2016 nr. 42, 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 21 juni 2017 nr. 81, 22 juni 2022 nr. 74 (i kraft 1 jan 2023).

§ 5-8. Nærmere om beregningsgrunnlaget for forskuddstrekk

(1) Kontantytelser medregnes i beregningsgrunnlaget for forskuddstrekk med sitt bruttobeløp.

(2) Naturalytelser medregnes i den utstrekning og med de beløp som fremgår av departementets forskrifter. Departementet kan i forskrift gi regler om individuell verdsetting av naturalytelser.

(3) Departementet kan i forskrift gi regler om at godtgjørelse som nevnt i § 5-6 annet ledd skal regnes som trekkpliktig med det beløp som fremkommer etter at godtgjørelsen er redusert med fradragbeløp etter fastsatte satser.

(4) Departementet kan i forskrift gi regler om beregning av den lott eller part som etter § 5-6 første ledd bokstav c skal legges til grunn for forskuddstrekket.

§ 5-9. Fradrag i beregningsgrunnlaget for forskuddstrekk

(1) Det skal gjøres fradrag i beregningsgrunnlaget for:

- a. pensjonsinnskudd som arbeidsgiver avkorter i lønnen, og som skattyter vil ha krav på fradrag for ved skattefastsettingen etter skatteloven § 6-47 første ledd bokstav a og b og § 6-72,
- b. fagforeningskontingent som arbeidsgiver avkorter i lønnen, og som skattyter vil ha krav på fradrag for ved skattefastsettingen etter skatteloven § 6-20,
- c. fradrag etter skatteloven § 6-61 for sjøfolk bosatt i Norge. Fradraget skal være 29 prosent begrenset oppad til det beløp departementet fastsetter.

(2) Departementet kan i forskrift bestemme at det ved trekkberegningen skal gjøres andre fradrag i beregningsgrunnlaget for forskuddstrekk enn nevnt ovenfor.

0 Endret ved lover 16 juni 2006 nr. 20 (ikr. 1 juli 2006 iflg. res. 16 juni 2006 nr. 631), 10 des 2010 nr. 69 (f o m inntektsåret 2011), 18 des 2015 nr. 116 (ikr. 1 jan 2016), 17 juni 2016 nr. 42, 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved lov 20 des 2016 nr. 120.

§ 5-10. Gjennomføring av forskuddstrekk og skattetrekk etter § 5-4 (kildeskatteordning)

(1) Forskuddstrekket eller skattetrekket etter § 5-4 første ledd (kildeskatteordning) gjennomføres ved at arbeidsgiveren, eller selskapet som nevnt i § 5-4 annet ledd, beregner trekkbeløpet og holder dette tilbake i oppgjøret med skattyteren. Forskuddstrekket eller skattetrekket gjennomføres når det oppstår adgang for skattyteren til å få godtgjørelsen utbetalt, selv om oppgjør for denne først finner sted på et senere tidspunkt.

(2) Arbeidsgiveren har plikt til å sørge for at det blir gjennomført forskuddstrekk eller skattetrekk også i tilfeller der skattyteren selv innkrever sin godtgjørelse. Skattyteren plikter da å innbetale forskuddstrekket eller skattetrekket til arbeidsgiveren.

(3) Når skattyteren mottar naturalytelser, skal arbeidsgiveren gjennomføre forskuddstrekk eller skattetrekk så langt de kontante ytelser rekker. Er det ikke dekning for det samlede beregnede trekk i de kontante ytelsene, plikter arbeidsgiveren straks å melde fra om forholdet til skattekontoret.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen.

0 Endret ved lover 29 juni 2007 nr. 67 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1370), 12 des 2008 nr. 100, 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 5-10a. Gjennomføring av skattetrekk i aksjeutbytte til utenlandsk aksjonær og i utbyttekompensasjon

(1) Skattetrekket gjennomføres ved at selskapet eller innlåneren som nevnt i § 5-4a beregner skattetrekket og holder dette tilbake ved utbetaling av utbytte eller utbyttekompensasjon. Skattetrekket gjennomføres når det oppstår adgang for skattyteren til å få utbytte eller utbyttekompensasjonen utbetalt, selv om oppgjør først finner sted på et senere tidspunkt.

(2) Dersom skattyter for noen del mottar utbytte i naturalytelser, skal selskapet gjennomføre skattetrekk så langt kontant utbytte rekker. Er det ikke dekning for det samlede beregnede skattetrekk i fastsatt utbytte, plikter selskapet å påse at aksjonæren betaler inn tilstrekkelig til dekning av skattetrekket før utbytte blir utbetalt.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling av denne paragrafen, herunder om når selskapet kan foreta trekk med en lavere sats enn det som følger av Stortingets skattevedtak.

0 Tilføyd ved lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 5-11. Opplysninger om forskuddstrekk og skattetrekk

(1) Arbeidsgiver skal ukrevet levere opplysninger om forskuddstrekk for hver kalendermåned etter reglene i a-opplysningsloven. Det samme gjelder for skattetrekk etter § 5-4 første ledd (kildeskatteordning). Forsikringsselskap som er trekkpliktig etter § 5-4 annet ledd, skal levere opplysninger om foretatt forskuddstrekk etter reglene i a-opplysningsloven. Selskap mv. som er trekkpliktig etter § 5-4a første ledd, skal levere opplysninger på den måte som departementet bestemmer.

(2) Departementet kan i forskrift gi regler om arbeidsgivers plikt til å føre lønningsregnskap, og om de opplysninger om lønn og andre ytelser, trekkbeløp mv. som skal sendes inn.

(3) Departementet kan i forskrift gi regler som fraviker reglene i denne paragrafen.

0 Endret ved [lover 10 des 2010 nr. 69](#), [22 juni 2012 nr. 43](#) (i.kr. 1 jan 2015 iflg. [res. 26 sep 2014 nr. 1220](#)) som endret ved [lov 20 juni 2014 nr. 23](#), [19 des 2017 nr. 123](#), [22 juni 2018 nr. 65](#) (i.kr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 5-12. Skattetrekkkonto

(1) Forskuddstrekk og skattetrekk etter § 5-4 tilhører skatte- og avgiftskreditorene. Den som foretar trekket skal sette beløpet inn på særskilt bankkonto (skattetrekkkonto).

(2) Holdes saldo på skattetrekkkontoen så høyt at den til enhver tid dekker løpende trekkansvar, kan løpende overføring til kontoen unnlates. I stedet for skattetrekkkonto kan det stilles garanti av foretak som har rett til å drive finansieringsvirksomhet etter [finansforetaksloven](#). Når foretatt trekk overstiger saldo på skattetrekkkonto eller garantien, skal manglende beløp straks settes inn på kontoen.

(3) Betaling til skattetrekkkonto skal skje senest første virkedag etter lønnsutbetaling. Garanti eller oppfylt skattetrekkkonto som trer i stedet for innskudd, skal foreligge ved lønnsutbetaling. Uten skattekontorets samtykke, kan kontohaver ikke disponere over skattetrekkkonto på annen måte enn ved overføring til skattekontoret eller ved å overføre midlene til tilsvarende konto i annen bank. Eventuell renteavkastning på slik bankkonto tilfaller den som foretar trekket (kontohaver).

(4) Bankene plikter å hindre ulovlig disponering av skattetrekkkonto.

0 Endret ved [lover 29 juni 2007 nr. 67](#), [21 juni 2017 nr. 81](#), [22 juni 2018 nr. 65](#) (i.kr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019), [20 des 2019 nr. 97](#) (i.kr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 5-13. Kontroll av arbeidsgivere og andre trekkpliktige

(1) Skattekontoret skal føre kontroll med at arbeidsgivere og andre som etter denne loven har plikt til å foreta trekk, leverer opplysninger og foretar forskuddstrekk, skattetrekk og utleggstrekk i samsvar med reglene og de pålegg som er gitt. Skattekontoret eller den offentlige myndighet som har fullmakt fra skattekontoret, kan foreta bokettersyn hos den som plikter å foreta trekk, og kan herunder kreve fremlagt skattekort, trekkpålegg og andre dokumenter og regnskapsmateriale som har betydning for kontrollen. Med dokumenter menes også elektronisk lagrede dokumenter. Pliktene foran gjelder også elektroniske programmer og programsystemer. Også Riksrevisjonen kan foreta slike ettersyn og kreve fremlagt dokumenter som nevnt.

(2) Ved gjennomsyn av virksomhetens arkiver kan skattekontoret foreta kopiering til datalagringsmedium for senere gjennomgang hos arbeidsgiver eller skattekontor. Departementet kan i forskrift fastsette bestemmelser til utfylling og gjennomføring av kontrollen med arbeidsgivere og andre trekkpliktige, herunder begrensninger for hvilke metoder for kopiering skattekontoret kan benytte.

(3) Departementet kan gi forskrift om bokettersyn og gjennomsyn av virksomhetens arkiver (gjennomføringen av kontroll av arbeidsgivere).

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (i.kr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [12 des 2008 nr. 100](#), [7 des 2012 nr. 77](#), [22 juni 2012 nr. 41](#) (f o m inntektsåret 2014), [22 juni 2012 nr. 43](#) (i.kr. 1 jan 2015 iflg. [res. 26 sep 2014 nr. 1220](#)), [27 mai 2016 nr. 14](#) (i.kr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)), [20 des 2019 nr. 97](#) (i.kr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 5-13a. Pålegg om bokføring

Skattekontoret kan pålegge arbeidsgivere og andre som etter loven har plikt til å foreta forskuddstrekk, skattetrekk eller utleggstrekk, å oppfylle sin plikt til å innrette bokføringen, spesifikasjonen, dokumentasjonen og oppbevaringen av regnskapsopplysninger i samsvar med regler gitt i, eller i medhold av [lov 19. november 2004 nr. 73 om bokføring](#). Pålegg om bokføring rettes til styret i selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon og sendes hvert medlem. Det skal fastsettes en frist for oppfyllelse. Fristen skal være minimum fire uker og ikke lengre enn ett år.

0 Tilføyd ved [lov 14 des 2007 nr. 110](#), endret ved [lover 15 apr 2011 nr. 10](#) (i.kr. 1 mai 2011 iflg. [res. 15 apr 2011 nr. 400](#)), [27 mai 2016 nr. 14](#) (i.kr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)), [23 juni 2020 nr. 105](#), [20 des 2022 nr. 107](#).

§ 5-13b. Pålegg om revisjon

(1) Når årsregnskapet til en arbeidsgiver som har plikt til å foreta forskuddstrekk, skattetrekk etter § 5-4 første ledd (kildeskattordning) eller utleggstrekk, er fastsatt i strid med bestemmelser i eller i medhold av regnskapsloven eller bokføringsloven eller god regnskapsskikk eller bokføringskikk, kan skattekontoret pålegge at ett eller flere årsregnskap revideres av en registrert eller statsautorisert revisor i samsvar med revisorloven § 2-2 for følgende selskap:

- a. aksjeselskap der det er truffet beslutning i medhold av fullmakt etter aksjeloven § 7-6,
- b. selskap som nevnt i regnskapsloven § 1-2 første ledd nr. 13 som er organisert etter en utenlandsk selskapsform som i det vesentligste tilsvarende definisjonen av aksjeselskap i aksjeloven § 1-1 annet ledd, og som ikke har revisjonsplikt etter revisorloven § 2-1.

(2) Pålegg om revisjon kan gis på grunnlag av forhold som nevnt i første ledd knyttet til årsregnskapet for siste regnskapsår samt de tre foregående årene.

(3) Pålegg om revisjon kan ikke gjøres gjeldende for mer enn tre regnskapsår.

(4) Pålegg om revisjon rettes til styret i selskapet.

(5) Selskapet som får pålegg om revisjon, kan klage over pålegget dersom det mener at det ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. Klagen må være skriftlig og skal settes fram innen tre uker. Skattekontoret kan bestemme at pålegget ikke skal settes i kraft før klagen er avgjort.

(6) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om pålegg om revisjon.

- 0 Tilføyd ved lov 15 apr 2011 nr. 10 (ikr. 1 mai 2011 iflg. res. 15 apr 2011 nr. 400), endret ved lov 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 5-13c. Pålegg om oppbevaring av regnskapsmateriale

(1) Skattekontoret kan i forbindelse med kontroll pålegge arbeidsgivere og andre som etter loven har plikt til å foreta forskuddstrekk, skattetrekk etter § 5-4 eller utleggstrekk, å oppbevare regnskapsmateriale etter bokføringsloven § 13 første ledd nr. 1 til 4 i mer enn fem år etter regnskapsårets slutt.

(2) I enkeltpersonforetak rettes pålegg etter første ledd til foretakets innehaver. I selskap, samvirkeforetak, forening, institusjon eller innretning rettes pålegget til daglig leder av virksomheten, eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder.

- 0 Tilføyd ved lov 19 des 2014 nr. 82 (ikr. 1 jan 2015), endret ved lov 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 5-14. Kontrollopplysninger fra tredjemann

(1) Ved utførelsen av arbeidsgiverkontrollen etter § 5-13, plikter banker etter krav fra skattekontoret, å gi opplysninger om navngitt arbeidsgivers skattetrekkskonto, samt eventuell bankgaranti etter § 5-12. På samme vilkår har

- a. finansinstitusjoner (jf. finansforetaksloven § 1-3) og andre som driver utlånsvirksomhet eller låneformidling som næring,
- b. verdipapirforetak (jf. verdipapirhandelloven § 2-7 første ledd) og andre som har penger til forvaltning, og
- c. pensjonskasser

plikt til å gi opplysninger om innskudds- og gjeldskonti som navngitt person, bo, selskap eller innretning har eller disponerer i vedkommende institusjon. Ved innhenting av opplysninger etter første og annet punktum plikter de å gi opplysninger om underbilag og transaksjoner, herunder om hvem som er parter i transaksjonene.

(2) Enhver som utfører eller har utført arbeid eller oppdrag for arbeidsgiveren, plikter på samme vilkår som i første ledd første punktum å gi opplysninger om sitt tjenesteforhold eller oppdrag knyttet til arbeidsgiveren. Dersom arbeidsgiver skal utstyre en arbeidstaker med id-kort etter regler gitt i medhold av arbeidsmiljøloven § 4-1 syvende ledd, kan skattekontoret kreve at arbeidstakeren framviser id-kortet.

(3) Næringsdrivende plikter på samme vilkår som i første ledd første punktum å gi opplysninger om ethvert økonomisk mellomværende som vedkommende har eller har hatt med arbeidsgiveren, når opplysningene knytter seg til begge parter virksomhet. Det kan kreves opplysning om og spesifisert oppgave over varelevering og -kjøp, tjenester, vederlag og andre forhold som knytter seg til mellomværendet og oppgjøret for dette. Dette gjelder også omsetning som er skjedd gjennom mellommann.

(4) Også den som har fått fullmakt fra skattekontoret til å foreta bokettersyn etter § 5-13, kan kreve opplysninger etter første til tredje ledd.

- 0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 10 des 2010 nr. 69, 18 des 2015 nr. 116 (ikr. 1 jan 2016), 20 des 2019 nr. 97 (ikr. 1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060), 30 april 2021 nr. 26 (ikr. 1 juli 2021 iflg. res. 30 april 2021 nr. 1316).

§ 5-15. Klage over pålegg

(1) Den som får pålegg etter §§ 5-13a, 5-13c eller 5-14, kan klage over pålegget dersom vedkommende mener at han ikke har plikt eller lovlig adgang til å etterkomme pålegget. Klagen kan være muntlig.

(2) Klagefristen for pålegg etter § 5-14 er én uke. Klagefristen for pålegg etter §§ 5-13a og 5-13c er tre uker.

(3) Den som har gitt pålegget, skal enten omgjøre det, eller snarest mulig legge klagen fram for nærmeste overordnede forvaltningsorgan til avgjørelse.

- 0 Endret ved lover 14 des 2007 nr. 110, 15 apr 2011 nr. 10 (ikr. 1 mai 2011 iflg. res. 15 apr 2011 nr. 400), 19 des 2014 nr. 82 (ikr. 1 jan 2015), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 22 juni 2022 nr. 74.

§ 5-16. Tvangsmulkt

(1) Skattedirektoratet og skattekontoret kan ilegge den som ikke har etterkommetplikten til å gi opplysninger etter § 5-14 en daglig løpende tvangsmulkt frem til oppfyllelse skjer.

(2) Skattekontoret kan ilegge den som ikke har etterkommet pålegg om bokføring etter § 5-13a innen den fastsatte fristen, en daglig løpende tvangsmulkt frem til utbedring skjer. Tvangsmulkten skal normalt utgjøre ett rettsgebyr per dag, jf. lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr § 1 annet ledd. I særlige tilfeller kan tvangsmulkten settes lavere eller høyere, men oppad begrenset til 10 rettsgebyr per dag. Samlet tvangsmulkt kan ikke overstige en million kroner.

(3) Vedtak om tvangsmulkt ilagt selskap, samvirkeforetak, forening, innretning eller organisasjon etter første ledd, rettes til den daglige lederen av virksomheten eller styrelederen dersom virksomheten ikke har daglig leder. Vedtak om tvangsmulkt etter annet ledd rettes til styret i selskapet, samvirkeforetaket, foreningen, innretningen eller organisasjonen, og sendes hvert medlem.

(4) Vedtak om tvangsmulkt etter første og annet ledd kan påklages til Skattedirektoratet innen 6 uker.

(5) Mulkten tilfaller statskassen.

0 Endret ved lover 14 des 2007 nr. 110, 15 apr 2011 nr. 10 (ikr. 1 mai 2011 iflg. res. 15 apr 2011 nr. 400), 22 juni 2022 nr. 74.

§ 5-17. Omgjøring av skattetrekk etter § 5-4 første ledd (kildeskatteordning)

Trukket skatt etter § 5-4 første ledd og betalt skatt, jf. § 10-10 første ledd, omgjøres til forskudd på skatt når skattyter trer ut av kildeskatteordningen innenfor et inntektsår, jf. reglene i skatteloven kapittel 19.

0 Tilføyd ved lov 22 juni 2018 nr. 65 (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

Kapittel 6. Forskuddsskatt – personlige og upersonlige skattytere

§ 6-1. Forskuddsskatt – personlige skattytere

(1) Personlige skattytere skal svare forskuddsskatt av formue og inntekt som det ikke blir foretatt forskuddstrekk i. Av formue og inntekt som er regnet med ved fastsetting av forskuddstrekkets størrelse etter § 5-2 annet ledd, skal det likevel ikke svares forskuddsskatt. Departementet kan i forskrift bestemme at enkelte grupper av skattytere skal svare forskuddsskatt også av inntekt som det etter denne loven skal foretas forskuddstrekk i.

(2) Forskuddsskatt skal svares fra det tidspunktet formuen erverves eller inntekten begynne å løpe.

§ 6-2. Forskuddsskatt – upersonlige skattytere

Upersonlige skattytere skal betale skatten i løpet av året etter inntektsåret.

§ 6-3. Fastsetting av forskuddsskatt for personlige skattytere

(1) Forskuddsskatten fastsettes til det beløp som skatten og trygdeavgiften ventes å ville utgjøre etter de satser og regler som gjelder for vedkommende år.

(2) Forskuddsskatt utstedes på grunnlag av formue og inntekt ved siste skattefastsetting. Ved fastsetting av forskuddsskatten skal det gjøres fradrag for beløp som må ventes dekket gjennom forskuddstrekk etter reglene i kapittel 5. Slikt fradrag skal likevel ikke gjøres når lønnsinntekten ikke ventes å ville overstige 10 prosent av den samlede inntekt ved skattefastsettingen.

(3) Når en skattyter ber om å få fastsatt forskuddsskatten etter et høyere grunnlag enn det som følger av reglene i dette kapitlet, skal anmodningen i alminnelighet tas til følge.

(4) Skattekontoret kan til enhver tid forhøye eller sette ned forskuddsskatten når det er begått feil ved den opprinnelige utskrivningen.

(5) Utstedt forskuddsskatt kan endres når det er overveiende sannsynlig at skattyteren, med den opprinnelige fastsatte forskuddsskatt, vil få en restskatt eller en tilgodesum ved avregningen for vedkommende år som tilsvare minst en femtedel av det utstedte forskuddsbeløpet.

(6) Skattekontoret kan fritta skattyter fra plikten til å innbetale gjenstående terminer av forskuddsskatt eller treffe bestemmelse om tilbakebetaling av forskuddsskatt, når vilkårene i § 5-3 annet ledd foreligger.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 22 juni 2012 nr. 41 (f o m inntektsåret 2014), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 6-4. Fastsetting av forskuddsskatt ved skjønn for personlige skattytere

(1) For personlige skattytere fastsettes forskuddsskatten i alminnelighet ved skjønn:

- a. når skattyter ikke tidligere har vært tatt opp til skattlegging ved skattekontoret, eller
- b. når skattyters samlede årsinntekt ved siste skattefastsetting er gått opp eller ned med minst en fjerdedel i forhold til nest siste skattefastsetting.

(2) Utenom de tilfeller som er nevnt i første ledd, kan forskuddsskatten fastsettes ved skjønn:

- a. når skattyters inntekts- eller formuesforhold har endret seg vesentlig siden det inntektsåret som ligger til grunn for utskrivningen,
- b. når grunnlaget for utskrivningen i vesentlig grad er påvirket av ekstraordinære tap eller tilfeldige inntekter, eller
- c. når det av andre særlige grunner må antas at forskuddsskatt utskrevet etter reglene i § 6-1 vil bli vesentlig høyere eller lavere enn den skatt og trygdeavgift som ventes utlignet.

(3) Forskuddsskatt av inntekt av fiske kan alltid fastsettes ved skjønn på grunnlag av den inntekt som skattyter under vanlige forhold kan påregnes å innvinne i løpet av året.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85 (ikr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 6-5. Fastsetting av forskuddsskatt for upersonlige skattytere

(1) For upersonlige skattytere fastsettes forskuddsskatten lik den fastsatte skatt ved siste skattefastsetting.

(2) Det skrives ikke ut forskuddsskatt når den fastsatte skatt for vedkommende inntektsår ventes å bli mindre enn 2 000 kroner.

(3) Skattekontoret kan forhøye eller sette ned den utskrevne forskuddsskatten når det er gjort feil ved utskrivningen.

(4) Skattekontoret kan etter krav fra skattyteren frafalle forskuddsskatten, når det er overveiende sannsynlig at det ikke vil bli fastsatt skatt for vedkommende inntektsår. Dersom det er overveiende sannsynlig at det vil oppstå et større avvik mellom utskrevet forskuddsskatt og fastsatt skatt, kan skattekontoret etter krav fra skattyter endre utskrivningen. Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om hva som i denne sammenheng vil utgjøre et større avvik.

(5) Departementet kan i forskrift gi regler om utskrivning av forskuddsskatt for bestemte grupper skattytere som avviker fra bestemmelsen i denne paragraf, herunder at det ikke skal utskrives forskuddsskatt.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 15 des 2006 og 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [12 des 2008 nr. 100](#), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 6-6. Nærmere om beregningsgrunnlaget for forskuddsskatt

(1) Departementet kan treffe vedtak om at beregningsgrunnlaget for forskuddsskatten skal forhøyes eller reduseres med en prosentsats som fastsettes for det enkelte år.

(2) Skattekontoret kan beslutte at beregningsgrunnlaget for forskuddsskatten skal forhøyes eller reduseres med et prosentvis tillegg eller fradrag for bestemte grupper skattytere, når det som følge av konjunkturutviklingen eller av andre grunner må ventes en alminnelig stigning eller nedgang i inntekten for denne gruppen i forhold til inntekten ved siste skattefastsetting.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 6-7. Tidspunktet for utskrivning av forskuddsskatt

(1) For personlige skattytere utskrives forskuddsskatten før inntektsårets begynnelse. For nye skattepliktige skal forskuddsskatten utskrives snarest mulig etter det tidspunktet da plikten til å svare forskuddsskatt er inntrådt, jf. [§ 6-1](#) annet ledd.

(2) For upersonlige skattytere utskrives forskuddsskatten før utgangen av inntektsåret.

(3) Skattekort med utskrevet forskuddsskatt kan gjøres tilgjengelig for skattyter ved elektronisk kommunikasjon.

0 Endret ved [lov 10 des 2010 nr. 69](#).

Kapittel 7. Avregning

§ 7-1. Gjennomføring av avregningen

(1) Når skattefastsettingen er gjennomført, skal forskuddstrekk, utskrevet forskuddsskatt og tilleggsforskudd innbetalt innen fristen i [§ 4-7](#) gå til fradrag i fastsatt skatt. Avregningen foretas av skattekontoret.

(2) Når fastsatt skatt utgjør et større beløp enn det forskuddet som godskrives skattyteren, blir det manglende beløpet å innbetale som restskatt.

(3) Når fastsatt skatt utgjør et mindre beløp enn det forskuddet som skal godskrives skattyteren, skal den overskytende del av forskuddsbeløpet frafalles. Den del av det frafalte beløpet som er innbetalt, skal betales tilbake til skattyteren.

(4) Departementet kan i forskrift gi regler om at

- også andre forskuddsbeløp skal inngå i avregningen, og om godskriving av forskuddstrekk som ikke er innbetalt av arbeidsgiver.
- tilskudd fra Enova til energieffektiviseringstiltak på egen bolig skal inngå i avregningen.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [9 mai 2008 nr. 26](#), [12 des 2008 nr. 100](#), [25 juni 2010 nr. 40](#), [18 des 2015 nr. 116](#) (ikr. 1 jan 2016), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 7-2. Ny avregning

(1) Blir fastsatt skatt endret etter [skatteforvaltningsloven § 9-4](#), [kapittel 12](#) eller [kapittel 13](#), skal det foretas ny avregning.

(2) Departementet kan i forskrift gi regler om ny avregning i andre tilfeller enn etter første ledd.

0 Endret ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 7-3. Tilbakebetaling av forskuddstrekk mv.

(1) Tilgodebeløp som er lavere enn et fastsatt grensebeløp etter [§ 10-4](#), kan godskrives skattyter ved avregningen for det løpende inntektsåret.

(2) Skattyter som har fått utbetalt lønn eller annen godtgjørelse som det er foretatt forskuddstrekk i, men som ikke blir tatt opp til skattlegging for det inntektsåret trekkes gjelder, kan bare kreve det trukne beløpet tilbake i følgende tilfeller:

- når skattemyndighetene anser skattyter for ikke å være skattepliktig her i landet for vedkommende inntektsår
- når skatt ikke er fastsatt fordi inntekten ikke har nådd opp i skattepliktig størrelse.

0 Endret ved [lover 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 7-4. Avsluttende bestemmelser

(1) Bestemmelsene i dette kapitlet er uten betydning for plikten til å svare renter av utskrevet forskuddsskatt som ikke frafalles etter [§ 7-1](#) tredje ledd. Rettslige forføyninger til inndrivning av forskuddsskatt beholder sin virkning også etter at skattefastsetting og avregning er foretatt.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av dette kapitlet.

0 Endret ved lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

Kapittel 8. Fordeling av skatt mellom skattekreditorene

§ 8-1. Grunnlaget for fordeling

(1) Innbetalt formues- og inntektsskatt (skatt) og trygdeavgift fra personlige skattytere for et inntektsår skal fordeles mellom staten, fylkeskommunen, kommunen og folketrygden på grunnlag av den samlede fastsatte skatt til staten, skatt til fylkeskommunen, skatt til kommunen og trygdeavgift til folketrygden for vedkommende inntektsår.

(2) Innbetalt skatt fra upersonlige skattytere for et inntektsår blir å fordele mellom staten, fylkeskommunen og kommunen på grunnlag av den samlede fastsatte skatt til staten, skatt til fylkeskommunen og skatt til kommunen for vedkommende år.

(3) Fradrag for utenlandsk skatt etter intern norsk rett eller skatteavtale skal for personlige skattytere fordeles forholdsmessig mellom skatt til staten, fylkeskommunen og kommunen. For upersonlige skattytere skal tilsvarende fradrag overføres til staten.

(4) Fradrag i inntektsskatt for kildeskatt på renter og royalty mv. etter skatteloven §§ 16-70 og 16-71 skal for personlige skattytere fordeles forholdsmessig mellom staten, fylkeskommunen og kommunen på grunnlag av samlet fastsatt trinnskatt og fellesskatt til staten, inntektsskatt til fylkeskommunen, og inntektsskatt til kommunen. For upersonlige skattytere skal tilsvarende fradrag overføres til staten.

(5) Skattedirektoratet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av denne paragrafen, herunder om hvordan endringer i skattefastsettingen skal inngå i fordelingen.

(6) Departementet kan i forskrift gi regler om fordeling mellom skattekreditorene av renter, innfordringsutgifter og gebyr, herunder utgifter ved tvister som nevnt i kapittel 17 og skatteforvaltningsloven kapittel 15.

0 Endret ved lover 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 22 juni 2018 nr. 65, 18 juni 2021 nr. 107.

§ 8-2. Særskilte fordelingsregler for personlige skattytere

(1) Skattefradrag etter skatteloven § 16-10 skal i sin helhet belastes staten. Fradrag som nevnt i § 8-1 tredje og fjerde ledd skal fordeles før fordeling av fradrag som nevnt i første punktum og fradrag som nevnt i annet ledd.

(2) Inntektsfradrag etter skatteloven § 15-5 om særskilt fradrag i alminnelig inntekt i Troms og Finnmark skal bare belastes staten.

(3) Forskuddstrekk som ikke tilbakebetales skattyter etter § 7-3 annet ledd, og forskuddstrekk for ukjente lønnstakere, skal tilfalle staten når det er gått tre år etter utløpet av det inntektsår trekket ble foretatt.

(4) Skattedirektoratet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av denne paragrafen.

0 Endret ved lover 12 des 2008 nr. 100 (f o m inntektsåret 2009), 25 juni 2010 nr. 40, 20 des 2019 nr. 97 (ikr. 1 jan 2020), 23 juni 2020 nr. 105, 20 des 2019 nr. 97 (ikr. 1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060), 18 juni 2021 nr. 107.

§ 8-3. Foreløpig fordeling

(1) Inntil endelig fordeling etter §§ 8-1 og 8-2 kan foretas, skal innbetalt skatt og trygdeavgift fordeles foreløpig mellom staten, fylkeskommunen, kommunen og folketrygden.

(2) Ved foreløpig fordeling gjelder følgende bestemmelser:

- a. Den foreløpige fordelingen skal skje på grunnlag av den samlede fastsettingen av skatt til staten, skatt til fylkeskommunen, skatt til kommunen og trygdeavgift til folketrygden ved siste skattefastsetting før inntektsåret.
- b. Hvis forholdet mellom den samlede fastsettingen av de forskjellige skatter må antas å bli vesentlig forskjøvet på grunn av endring i skattesatser eller av andre årsaker, kan Skattedirektoratet ved skjønn fastsette forholdstall til bruk ved den foreløpige fordelingen.

(3) Skattedirektoratet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av denne paragrafen, herunder gjøre unntak fra bestemmelsen i annet ledd bokstav a.

0 Endret ved lover 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 22 juni 2018 nr. 65.

§ 8-4. (Opphevet)

0 Opphevet ved lov 20 des 2019 nr. 97 (ikr. 1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060).

§ 8-5. Overføring av skatt og trygdeavgift til fremmed stat

Når det er inngått avtale med fremmed stat, kan forskudd på skatt og annen betalt skatt overføres til skattemyndighetene i avtalestaten. Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av denne paragrafen.

Del III. Alminnelige oppgjørsbestemmelser mv.

Kapittel 9. Betaling

§ 9-1. Betalingsmåte

(1) Skatte- og avgiftskrav skal betales ved overføring av beløpet til innkreivingsmyndighetenes konto, med mindre innkreivingsmyndighetene har akseptert betaling med kontanter.

(2) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om betalingsordningen for skatte- og avgiftskrav, herunder om finansinstitusjoners plikt til å avvise betalingsoppdrag med manglende opplysninger, om adgang til å betale kontant til innkreivingsmyndigheten og om at krav skal betales til andre enn innkreivingsmyndigheten for kravet.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (i.kr. 15 des 2006 og i.kr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), [24 juni 2011 nr. 27](#) (i.kr. 1 juli 2011), [19 juni 2015 nr. 54](#) (i.kr. 1 jan 2016), [20 des 2016 nr. 114](#) (i.kr. 1 jan 2017), [20 des 2019 nr. 97](#) (i.kr. 1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060).

§ 9-2. Tid og sted for betaling

(1) Betaling av skatte- og avgiftskrav anses for å være skjedd når beløpet er kommet fram til rett innkreivingsmyndighet. Ved betaling via bank anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet innkreivingsmyndighetenes bank. Ved overføring innen samme bank anses betaling for å være skjedd når beløpet er godskrevet mottakerens konto.

(2) En fastsatt betalingsfrist anses dessuten for å være avbrutt

- når betalerens oppdrag er mottatt av en bank.
- når innkreivingsmyndighetene mottar og aksepterer sjekk eller annet betalingsinstrument.
- når petroleumsskatt er godskrevet innkreivingsmyndighetens konto.

(3) [Finansavtaleloven § 2-2](#) tredje og fjerde ledd gjelder tilsvarende for avbrudd av betalingsfrist etter annet ledd bokstav a og b.

0 Endret ved [lover 20 des 2016 nr. 114](#) (i.kr. 1 jan 2017), [18 des 2020 nr. 146](#) (i kraft 1 jan 2023 iflg. res. 2 sep 2022 nr. 1528).

§ 9-3. (Opphevet)

0 Endret ved [lov 15 des 2006 nr. 85](#) (i.kr. 1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371), opphevet ved [lov 20 des 2016 nr. 114](#) (i.kr. 1 jan 2017).

Kapittel 10. Forfall

Alminnelige bestemmelser

§ 10-1. Ubetinget betalingsplikt og forbud mot overdragelse av tilgodebeløp

(1) Skatte- og avgiftskrav skal betales ved forfall og med de beløp som opprinnelig er fastsatt, selv om fastsettingen er under endring, påklaget eller brakt inn for domstolene. Første punktum gjelder ikke når det kan gis utsatt iverksetting av vedtak etter [skatteforvaltningsloven § 14-10](#) annet ledd og [tollavgiftsloven § 12-7](#).

(2) Krav på tilbakebetaling av skatt og avgift kan ikke pantsettes eller overdras.

(3) Annet ledd gjelder ikke utbetalinger etter [petroleumsskatteloven § 5](#) sjette ledd. Retten til motregning går likevel foran rettigheter stiftet ved pantsettelse eller overdragelse.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#), [27 mai 2016 nr. 14](#) (i.kr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved [lov 20 des 2016 nr. 120](#), [17 juni 2022 nr. 48](#) (med virkning fra inntektsåret 2022), [11 mars 2022 nr. 8](#) (i kraft 1 jan 2023 iflg. res. 16 sep 2022 nr. 1575).

§ 10-2. Utsatt forfall

Utløper betalingsfristen på en lørdag, søndag eller helligdag eller lovfestet høytidsdag, utskytes fristen til nærmeste virkedag.

§ 10-3. Proklama i dødsbo

Proklama som utstedes i dødsbo etter [arveloven §§ 100 til 103](#), har ingen virkning for skatte- og avgiftskrav.

0 Endret ved [lov 14 juni 2019 nr. 21](#) (i.kr. 1 jan 2021 iflg. res. 28 feb 2020 nr. 200) som endret ved [lov 18 des 2020 nr. 149](#).

§ 10-4. Forskrifter

Departementet kan i forskrift gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette kapitlet, og herunder bestemme at skatte- og avgiftskrav som er lavere enn en nærmere fastsatt beløpsgrense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

Forskuddstrekk, arbeidsgiveravgift, finansskatt på lønn, lønnstrekk til Svalbard, artistskatt og skattetrekk i aksjeutbytte

0 Endret ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (i.kr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved [lov 20 des 2016 nr. 120](#).

§ 10-10. Forskuddstrekk, skattetrekk etter § 5-4 første ledd (kildeskatteordning), arbeidsgiveravgift og finansskatt på lønn

(1) Forskuddstrekk, skattetrekk etter § 5-4 første ledd (kildeskatteordning), arbeidsgiveravgift og finansskatt på lønn for de to foregående kalendermånedene forfaller til betaling hver 15. januar, 15. mars, 15. mai, 15. juli, 15. september og 15. november.

(2) Departementet kan i forskrift gi regler om avvikende forfallstidspunkt for enkelte skattytere eller situasjoner.

(3) Departementet kan i forskrift gi regler om skjerpet betaling for arbeidsgiver som har vist vesentlig forsømmelse av sine plikter etter denne loven.

- 0 Endret ved [lover 22 juni 2012 nr. 43](#) (ikr. 1 jan 2015 iflg. [res. 26 sep 2014 nr. 1220](#)), [20 juni 2014 nr. 23](#) (ikr. 1 jan 2015 iflg. [res. 26 sep 2014 nr. 1220](#)), [20 des 2016 nr. 114](#) (ikr. 1 jan 2017), [22 juni 2018 nr. 65](#) (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 10-11. Lønnstrekk til Svalbard

For betaling av lønnstrekk av inntekt på Svalbard gjelder § 10-10 tilsvarende.

- 0 Endret ved [lover 19 des 2014 nr. 82](#) (ikr. 1 jan 2015), [17 juni 2016 nr. 42](#) (ikr. 1 jan 2017 med virkning for terminer som starter denne dagen og senere), [21 juni 2017 nr. 81](#).

§ 10-12. Artistskatt

Artistskatt for en periode forfaller til betaling samme dag som det skal leveres melding over skatteplikten. Tidspunktet for innlevering av melding følger av bestemmelser gitt i medhold av [skatteforvaltningsloven § 8-15](#), jf. [§ 8-8](#) annet ledd.

- 0 Endret ved [lov 21 juni 2017 nr. 81](#).

§ 10-13. Skattetrekk i aksjeutbytte og utbyttekompensasjon

Skattetrekk for en periode forfaller til betaling samme dag som selskapet skal levere melding om trekk etter [skatteforvaltningsloven § 8-8](#) tredje ledd.

- 0 Tilføyd ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 10-14. Skattetrekk på renter og vederlag for immaterielle rettigheter og visse fysiske eiendeler

Skattetrekk forfaller til betaling samme dag som selskapet skal levere melding om trekk etter [skatteforvaltningsloven § 8-8](#) fjerde ledd.

- 0 Tilføyd ved [lov 21 des 2020 nr. 166](#) (ikr. 1 juli 2021).

Forskuddsskatt og restskatt

§ 10-20. Forskuddsskatt

(1) Forskuddsskatt for personlige skattytere forfaller til betaling i fire like store terminer 15. mars, 15. juni, 15. september og 15. desember i inntektsåret. Er forskuddsskatten under 2 000 kroner, forfaller den i sin helhet til betaling 15. juni. Forfall er likevel tidligst tre uker fra den dag melding om forskuddsskatten ble sendt skattyter. Blir forskuddsskatten utskrevet så sent at en eller flere terminer er passert, fordeles forskuddsskatten med like stort beløp på de resterende terminer. Dette gjelder likevel ikke forskuddsskatt under 2 000 kroner, som forfaller til betaling ved neste termin. Er alle terminer passert, forfaller forskuddsskatten til betaling tre uker etter at melding om forskuddsskatten ble sendt skattyter.

(2) Skattekontoret kan fastsette forfallsterminene når inntekten fordeler seg på en særlig ujevn måte. Det samme gjelder når skattyter i henhold til skatteavtale skal betale forskuddsskatt av inntekt opptjent i utlandet, og inntekten er gjenstand for forskuddstrekk etter interne regler.

(3) Forskuddsskatt for upersonlige skattytere forfaller til betaling i to like store terminer 15. februar og 15. april i året etter inntektsåret. Forfall er likevel tidligst tre uker fra den dag da melding om forskuddsskatten ble sendt skattyter.

(4) Blir en termin ikke betalt ved forfall, forfaller samtidig de etterfølgende terminer til betaling.

(5) Departementet kan i forskrift gi regler om avvikende forfallstidspunkt for enkelte situasjoner, og om forfall når det skjer endringer i utskrivningen av forskuddsskatt.

(6) Stortinget kan gi regler om differensiering av terminene for forskuddsskatt i løpet av inntektsåret, eller overlate til departementet å gi slike regler.

- 0 Endret ved [lover 27 mars 2020 nr. 13](#), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)), [21 des 2020 nr. 166](#) (ikr. 1 jan 2021 og gjelder fra inntektsåret 2021).

§ 10-21. Restskatt

(1) Restskatt for personlige skattytere forfaller til betaling tre uker etter at skatteoppgjøret ble sendt skattyter, likevel tidligst 20. august i skattefastsettingsåret. Er restskatten 1 000 kroner eller mer, forfaller den til betaling i to like store terminer. Første termin forfaller som etter første punktum, mens annen termin forfaller fem uker senere.

(2) Blir første termin av restskatten ikke betalt ved forfall, forfaller annen termin til betaling samtidig med første termin.

(3) Restskatt for upersonlige skattytere forfaller til betaling tre uker etter at skatteoppgjøret ble sendt skattyter.

- 0 Endret ved [lover 10 des 2010 nr. 69](#) (ikr. 1 jan 2011), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 10-22. Petroleumsskatt

(1) Terminskatt forfaller til betaling 1. august, 1. oktober og 1. desember i inntektsåret og 1. februar, 1. april og 1. juni i skattefastsettingsåret. Forfall er likevel tidligst tre uker fra den dag da melding om terminskatten ble sendt skattyter.

(2) Restskatten forfaller til betaling tre uker etter at skatteoppgjøret ble sendt skattyter.

(3) Departementet kan i forskrift gi avvikende regler om forfall når det skjer endringer i utskrivningen av terminskatt.

- 0 Endret ved [lover 12 des 2008 nr. 100](#), [10 des 2010 nr. 69](#) (ikr. 1 jan 2011), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

Innenlands merverdiavgift og arveavgift

§ 10-30. Merverdiavgift

- (1) Merverdiavgift for en periode forfaller til betaling samme dag som det skal leveres skattemelding etter [skatteforvaltningsloven § 8-3](#) første og annet ledd.
- (2) Beløp som nevnt i [merverdiavgiftsloven § 11-4](#) annet ledd forfaller til betaling samme dag som det skal leveres melding etter [merverdiavgiftsloven § 15-11](#) annet ledd.
- (3) Departementet kan i forskrift gi regler om avvikende forfallstidspunkt for enkelte situasjoner.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347), 26 apr 2013 nr. 16 (ikr. 1 juli 2013 iflg. res. 26 apr 2013 nr. 413), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 20 des 2016 nr. 114 (ikr. 1 jan 2017) som endret ved lov 20 des 2016 nr. 120, 27 mars 2020 nr. 13.

§ 10-31. Arveavgift

- (1) Med de unntak som følger av annet til fjerde ledd, forfaller arveavgift til betaling med følgende frister, regnet fra det tidspunkt da rådigheten over midlene i henhold til [lov 19. juni 1964 nr. 14](#) om avgift på arv og visse gaver §§ 9 og 10 anses ervervet:
- tolv måneder når midlene utlegges ved privat skifte av dødsbo. Som dødsbo anses også bo etter en forsvunnet person, men ikke uskiftet bo så lenge gjenlevende ektefelle er i live,
 - straks når midlene skiftes av tingretten,
 - for øvrig tre måneder.
- (2) Når avgiftsplikt for gaver først kan fastslås ved giverens død, jf. [lov 19. juni 1964 nr. 14](#) om avgift på arv og visse gaver § 2 annet ledd, forfaller avgiften til betaling først tre måneder etter dødsfallet. Tar gavemottaker også arv etter giveren, forfaller avgift av slik gave samtidig med avgift av arven.
- (3) Overstiger arveavgift av kapitalverdien av en inntektsnytelse halvparten av det inntektsnyttelsen utgjør for ett år, kan den avgiftspliktige kreve henstand med betaling av det overskytende, slik at det hvert år betales avdrag med halvparten av inntektsnyttelsens årlige beløp inntil avgiften er betalt. Reglene i [lov 19. juni 1964 nr. 14](#) om avgift på arv og visse gaver § 21 får tilsvarende anvendelse. Mulige uforfalte terminer av avgiften bortfaller når inntektsnyttelsen opphører. § 10-20 fjerde ledd gjelder tilsvarende.
- (4) Arveavgift fastsatt etter reglene i [lov 19. juni 1964 nr. 14](#) om avgift på arv og visse gaver § 21 kan, unntatt i tilfeller som nevnt i første ledd bokstav b, likevel ikke kreves betalt tidligere enn en måned etter at foreløpig eller endelig fastsetting er meddelt den avgiftspliktige.

§ 10-32. Avdragsordning ved arv og gave av næringsvirksomhet

- (1) Ved arv og gave av eiendeler og rettigheter i enkeltpersonforetak og andel eller aksje i selskap omfattet av [arveavgiftsloven § 11 A](#) som oppfyller vilkårene i annet ledd, kan arvingen eller gavemottakeren kreve at beregnet arveavgift skal betales i like store årlige avdrag over inntil tolv år regnet fra første forfall, uten renter av gjenstående avgiftsbeløp i denne perioden. Første avdrag forfaller på det tidspunkt som følger av § 10-31. Har den avgiftspliktige valgt kortere avdragstid enn tolv år kan denne senere utvides til inntil tolv år.
- (2) Bestemmelsen i første ledd gjelder når overdrageren eller dennes ektefelle eller samboer (som definert i [arveavgiftsloven § 47 A](#)) umiddelbart før overdragelsen direkte eller indirekte eier minst 25 pst. av aksjene eller andelene i selskapet. Ved avgjørelsen av om dette vilkår er oppfylt, skal man også regne med andeler og aksjer som er eid av overdragers ektefelle eller samboer og arvinger omfattet av [arveloven §§ 4 til 6](#), når disse tidligere var eid av arvelateren eller giveren eller dennes ektefelle eller samboer.
- (3) Bestemmelsen i første ledd gjelder for enkeltpersonforetak bare verdier som er knyttet til virksomheten eller virksomhetene i foretaket. Verdien av børsnoterte aksjer, herunder aksjer notert på SMB-listen, derivater og aksjer og andeler omfattet av [arveavgiftsloven § 11 A](#) skal ikke regnes som verdier knyttet til virksomhet i enkeltpersonforetak. Ved overføring av aksjer eller andeler som omfattes av [arveavgiftsloven § 11 A](#) legges verdien etter [arveavgiftsloven § 11 A](#) til grunn.
- (4) Hvor arvingen eller gavemottakeren også mottar verdier som ikke faller inn under reglene i første til tredje ledd, skal avdragsordningen gjelde for den del av beregnet arveavgift som etter en forholdsmessig fordeling faller på de nettoverdiene som omfattes av første til tredje ledd. Nettoverdiene som omfattes av reglene i første til tredje ledd og andre nettoverdiene beregnes ved at arvingens eller gavemottakerens andel av fradrag etter [arveavgiftsloven § 15](#), jf. § 16, som klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra i denne. Fradrag som ikke klart knytter seg til en bestemt eiendel trekkes fra forholdsmessig etter forholdet mellom bruttoverdiene som faller inn under første til tredje ledd og bruttoverdiene som faller utenfor. Ved overføring av enkeltpersonforetak hvor det drives flere atskilte virksomheter skal den del av beregnet arveavgift som faller inn under avdragsordningen fordeles på virksomhetene etter forholdet mellom nettoverdiene knyttet til virksomhetene. Overføres aksjer eller andeler i flere selskaper skal arveavgiften knyttet til aksjene eller andelene fordeles mellom selskapene forholdsmessig etter nettoverdiene knyttet til aksjene eller andelene.
- (5) Den rentefrie kreditten knyttet til det enkelte selskapet bortfaller i sin helhet hvis arvingen eller mottakeren dør, gir bort eller realiserer mer enn 50 prosent av de mottatte aksjene eller andelene. For enkeltpersonforetak bortfaller kreditten bare ved død. Realisasjon anses ikke å foreligge i den utstrekning fusjon, fisjon eller annen selskapsomdanning kan gjøres med skattemessig kontinuitet etter reglene i skatteloven og reglene i dette ledd gjelder tilsvarende for de mottatte vederlagsaksjer eller -andeler. Overføres enkeltpersonforetak eller aksjene eller andelene i et selskap ved dødsfall og en ektefelle eller en arving, som selv har rett til avdragsordning etter denne paragraf, overtar ansvaret for avdødes avgiftsgjeld, kan vedkommende ektefelle eller arving overta avdødes rettigheter og plikter etter avdragsordningen. Ved arv og gave av eiendeler og rettigheter i enkeltpersonforetak bortfaller den rentefrie kreditten hvis virksomheten på arvingens eller mottakerens hånd i det vesentlige opphører. Når den rentefrie kreditten bortfaller, skal gjenstående avgiftsbeløp betales innen tre måneder.
- (6) Avgiftsmyndigheten kan kreve at den avgiftspliktige stiller sikkerhet for avgiften.

0 Tilføyd ved lov 9 des 2005 nr. 115, endret ved lover 12 des 2008 nr. 100 (med virkning for arv og gave hvor rådigheten erverves av mottaker 1 jan 2009 eller senere), 14 juni 2019 nr. 21 (ikr. 1 jan 2021 iflg. res. 28 feb 2020 nr. 200) som endret ved lov 18 des 2020 nr. 149.

Innenlands særavgifter, tollavgift og merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel

0 Overskrift endret ved lov 11 mars 2022 nr. 8 (i kraft 1 jan 2023 iflg. res. 16 sep 2022 nr. 1575).

§ 10-40. Innenlands særavgifter

- (1) Innenlands særavgifter forfaller til betaling samtidig med at avgiftsplikten oppstår. Dette gjelder likevel ikke:
- årsavgift for kjøretøyer som 1. januar er registrert i motorvognregistret, som forfaller til betaling 20. mars
 - vektårsavgiften for kjøretøyer som 1. januar eller 1. juli er registrert i motorvognregisteret, som forfaller til betaling i to like store terminer henholdsvis 20. februar og 20. august.
 - engangsavgiften for registrerte virksomheter, som forfaller til betaling den 18. i måneden etter at avgiftsplikten oppstod.
 - avgift ved urettmessig bruk av merket olje etter [særavgiftsloven § 1](#), som forfaller til betaling tre uker etter at melding om kravet er sendt.

(2) For virksomheter som er registrert som særavgiftspliktige hos skattekontoret, forfaller særavgiften for en periode til betaling samme dag som det skal leveres skattemelding.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om forfallstidspunktene for krav som omhandlet i første ledd og avvikende forfallstidspunkt i enkelte situasjoner for krav som omhandlet i annet ledd.

0 Endret ved [lover 15 juni 2007 nr. 26](#), [12 des 2008 nr. 100](#), [19 juni 2015 nr. 54](#) (i.kr. 1 jan 2016), [18 des 2015 nr. 116](#) (i.kr. 1 jan 2016), [20 des 2016 nr. 114](#) (i.kr. 1 jan 2017), [22 juni 2018 nr. 65](#), [17 april 2020 nr. 24](#).

§ 10-41. Tollavgift, merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel

(1) Tollavgift og andre avgifter som oppstår ved innførsel, og som ikke belastes tollkreditten eller dagsoppgjørsordningen, jf. [§ 14-20](#), forfaller til betaling samtidig med at plikten til å beregne avgiften oppstår.

(2) Krav som belastes tollkreditten en kalendermåned, forfaller til betaling den 18. i neste måned.

(3) Skatte- og avgiftskrav belastet dagsoppgjørsordningen forfaller til betaling første virkedag etter frigjøring for prosedyren overgang til fri disponering.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#), [19 juni 2015 nr. 54](#) (i.kr. 1 jan 2016), [11 mars 2022 nr. 8](#) (i kraft 1 jan 2023 iflg. res. 16 sep 2022 nr. 1575, endring endret ved [lov 20 des 2022 nr. 110](#)).

Andre krav

§ 10-50. Utleggstrekk

For utleggstrekk gjelder, med unntak for tilfeller som omhandlet i [§ 14-5](#) annet ledd, reglene om forfall i [tvangsfyllbyrdsloven § 7-22](#) første ledd.

§ 10-51. Andre skatte- og avgiftskrav

(1) Følgende skatte- og avgiftskrav forfaller til betaling tre uker etter at melding om kravet er sendt:

- tvangsmulkt etter [§ 1-1](#) tredje ledd bokstav c
- skatt fastsatt tidlig etter bestemmelser gitt i medhold av [skatteforvaltningsloven § 8-14](#), jf. [§ 8-2](#)
- gebyr etter [kassasystemlova § 8](#)
- krav fastsatt ved summarisk fellesoppgjør etter [skatteforvaltningsloven § 12-4](#)
- tilleggsavgift etter [lov 19. juni 1964 nr. 14](#) om avgift på arv og visse gaver [§ 44](#).

(2) Følgende skatte- og avgiftskrav forfaller til betaling tre uker etter at fristen for å klage over vedtaket om fastsetting av kravet er ute, eller ved klage, tre uker etter at klagen er avgjort:

- tilleggsskatt etter [skatteforvaltningsloven](#)
- overtredelsesgebyr etter [skatteforvaltningsloven](#)
- tilleggsavgift etter [tollavgiftsloven](#)
- overtredelsesgebyr etter [tollavgiftsloven](#) og [vareførselsloven](#).

(3) Dersom det innvilges utsatt iverksetting av krav etter [skatteforvaltningsloven § 14-10](#) annet ledd eller [tollavgiftsloven § 12-7](#) annet ledd, forfaller kravet til betaling tre uker etter utløpet av søksmålsfristen eller ved søksmål, tre uker etter at endelig rettsavgjørelse foreligger.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#), [12 des 2008 nr. 100](#), [21 des 2007 nr. 119](#) (i.kr. 1 jan 2009 iflg. res. 7 nov 2008 nr. 1206), [19 juni 2009 nr. 55](#), [19 juni 2009 nr. 49](#) (i.kr. 1 jan 2010), [19 juni 2009 nr. 58](#) (i.kr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347), [25 juni 2010 nr. 40](#), [13 des 2013 nr. 122](#) (i.kr. 1 jan 2014), [20 juni 2014 nr. 34](#), [19 juni 2015 nr. 54](#) (i.kr. 1 jan 2017), [27 mai 2016 nr. 14](#) (i.kr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved [lov 20 des 2016 nr. 120](#), [11 mars 2022 nr. 8](#) (i kraft 1 jan 2023 iflg. res. 16 sep 2022 nr. 1575).

§ 10-52. Ansvarskrav

Ansvarskrav etter kapittel 16, ansvarskrav etter [§ 4-1](#) annet ledd og ansvarskrav etter [lov 13. desember 1996 nr. 87](#) om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. [§ 7](#) skal betales senest to uker etter at melding om kravet er sendt, jf. [tvangsfyllbyrdsloven § 4-18](#).

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#), [25 juni 2010 nr. 40](#).

§ 10-53. Skatte- og avgiftskrav ved vedtak om endring mv. og egenretting

(1) Treffer skatte- eller avgiftsmyndighetene vedtak om endring mv. som medfører økning av skatte- eller avgiftsplikten for krav som ordinært forfaller etter [§§ 10-10 til 10-12](#), [§ 10-21](#), [§ 10-22](#) annet ledd eller [§§ 10-30 til 10-41](#), skal økningen og renter etter [§ 11-2](#) betales senest tre uker etter at melding om vedtaket er sendt. Dette gjelder likevel bare dersom fristen for betaling kommer senere enn det ordinære forfallstidspunkt for kravet. Skyldes økningen at den skatte- eller avgiftspliktige selv endrer tidligere leverte opplysninger, regnes fristen fra melding om endringen er kommet fram til skatte- eller avgiftsmyndighetene.

(2) Ved økning av restskatt som følge av endring etter reglene i [skatteforvaltningsloven § 9-4](#), [kapittel 12](#) eller [kapittel 13](#), regnes fristen fra melding om ny avregning er sendt skyldneren. Restskatt for personlige skattytere skal betales tidligst sammen med annen termin.

(3) Treffes det vedtak som innebærer tilbakebetaling av kompensasjon for merverdiavgift, skal beløpet betales tilbake senest tre uker etter at melding om vedtaket er sendt.

⁰ Endret ved lover 22 juni 2012 nr. 43 (ikr. 1 jan 2015 iflg. res. 26 sep 2014 nr. 1220), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved lov 20 des 2016 nr. 120.

Tilgodebeløp

§ 10-60. Tilgodebeløp

(1) Når det er betalt for mye skatt eller avgift og når det ellers oppstår tilgodebeløp, skal beløpet og renter etter § 11-4 utbetales til den skatte- eller avgiftspliktige så snart som mulig, og senest tre uker etter at vedtaket som medførte tilbakebetaling ble truffet, når ikke annet er bestemt i lov eller forskrift. Utbetalingen skal også omfatte renter som er betalt av refusjonsbeløpet. Renter som er påløpt, men ikke betalt, bortfaller.

(2) For tilgodebeløp som oppstår ved egenretting av tidligere levert skattemelding, regnes fristen fra skatte- og avgiftsmyndighetene har godkjent beløpet til utbetaling.

(3) For tilgodebeløp som oppstår etter ordinær avregning, jf. § 7-1, regnes fristen fra skatteoppgjøret ble sendt skattyter. I andre tilfeller regnes fristen fra det tidspunktet avregningen ble foretatt.

(4) For krav på utbetaling av merverdiavgift til registrerte næringsdrivende etter merverdiavgiftsloven § 11-5 regnes fristen fra skattemeldingen er mottatt av avgiftsmyndigheten.

(5) For krav på utbetaling av kompensasjon for merverdiavgift skal fristen regnes fra utløpet av fristen for å sende inn skattemelding etter bestemmelser gitt i medhold av skatteforvaltningsloven § 8-14, jf. § 8-7.

⁰ Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347), 25 juni 2010 nr. 40, 10 des 2010 nr. 69 (ikr. 1 jan 2011), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 20 des 2016 nr. 114 (ikr. 1 jan 2017).

Kapittel 11. Renter

§ 11-1. Renter ved forsinket betaling

(1) Det skal beregnes rente av skatte- og avgiftskrav som ikke betales innen forfallstidspunktet etter kapittel 10. Renten beregnes på grunnlag av kravet tillagt eventuell rente etter §§ 11-2 eller 11-5. Renten løper fra forfallstidspunktet fram til betaling skjer. For krav etter § 10-52 løper renten fra forfallstidspunktet for det skatte- eller avgiftskravet som ansvarskravet skal dekke, fram til betaling skjer.

(2) Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

(3) Reglene om fremskyndet forfall i § 10-20 fjerde ledd og § 10-21 annet ledd er uten betydning for renteberegningen etter første ledd.

⁰ Endret ved lov 9 des 2005 nr. 115.

§ 11-2. Renter ved vedtak om endring, egenretting, arveavgift betalt etter forfall mv.

(1) Det skal beregnes rente av økning i skatt og avgift som fastsettes ved vedtak om endring mv. eller som skyldes at den skatte- og avgiftspliktige selv endrer en tidligere levert melding.

(2) Renten er beregnet fra forfallstidspunktet for kravene etter §§ 10-1 til 10-41, fram til det treffes vedtak om endring mv. eller ny endret melding kom fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, med de unntak som følger av tredje til syvende ledd.

(3) Av økning i skatt etter ny avregning, jf. § 7-2, beregnes renten fra 1. januar i året etter skattefastsettingsåret.

(4) Av petroleumsskatt etter ny avregning, jf. § 7-2, beregnes renten fra 1. januar i året etter inntektsåret.

(5) Av for mye utbetalt refusjon etter merverdiavgiftsloven § 10-1 og for mye utbetalt avgift etter merverdiavgiftsloven § 11-5, beregnes renten fra beløpet ble utbetalt og fram til det treffes vedtak om endring mv.

(6) Av for mye utbetalt kompensasjon for merverdiavgift beregnes renten fra beløpet ble utbetalt og fram til det treffes vedtak om endring mv.

(7) Dersom arveavgift i medhold av § 10-31 fjerde ledd blir betalt senere enn den forfallstid som følger av § 10-31 første og annet ledd, skal det betales rente av avgiftsbeløpet for tiden fra ordinært forfall og fram til endelig avgiftsfastsettelse skjer.

(8) Er det foretatt innbetalinger til dekning av skatte- og avgiftskravet før det er truffet vedtak om endring mv. eller før melding om egenretting av tidligere levert melding er kommet fram til skatte- og avgiftsmyndighetene, beregnes renten fram til betalingstidspunktet.

⁰ Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 58 (ikr. 1 jan 2010 iflg. res. 6 nov 2009 nr. 1347), 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), 20 des 2016 nr. 114 (ikr. 1 jan 2017), 21 juni 2017 nr. 81.

§ 11-3. Rentegodtgjørelse ved forsinket utbetaling

(1) Ved utbetaling av skatt eller avgift senere enn forfallstidspunktet i § 10-60, skal det ytes rentegodtgjørelse for tiden fra forfallstidspunktet fram til utbetaling skjer.

(2) Lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 2 annet ledd gjelder tilsvarende.

⁰ Endret ved lover 9 des 2005 nr. 115, 14 des 2007 nr. 110.

§ 11-4. Rentegodtgjørelse ved utbetaling etter vedtak om endring mv. og egenretting

- (1) Ved utbetaling av for mye betalt skatt eller avgift som følge av vedtak om endring mv. eller ved egenretting av tidligere levert melding, skal det ytes rentegodtgjørelse fra betaling fant sted fram til forfallstidspunktet i § 10-60.
- (2) Ved tilbakebetaling etter ny avregning beregnes renten fra det ferdige skatteoppgjøret etter ordinær avregning ble sendt skattyter.
- (3) Ved utbetaling av merverdiavgift som tidligere ikke er innbetalt, ytes renter fra tre uker etter fristen for innlevering av skattemelding for vedkommende skattleggingsperiode.
- (4) Ved utbetaling i andre tilfeller enn omhandlet i første ledd kan det ytes rentegodtgjørelse når særlige forhold tilsier det. Departementet kan i forskrift bestemme at rentegodtgjørelse skal ytes i andre tilfeller selv om det ikke foreligger særlige forhold.
- (5) Ved utbetaling av for mye betalt petroleumsskatt etter ny avregning, jf. § 7-2, skal det beregnes renter fra 1. januar i året etter inntektsåret frem til forfallstidspunktet i § 10-60.
- (6) Ved refusjon av for mye betalt kildeskatt på utbytte til utenlandsk aksjonær, jf. skatteforvaltningsloven § 9-6, skal det beregnes renter fra 1. juli i inntektsåret og frem til forfallstidspunktet i § 10-60.

0 Endret ved lover 14 des 2007 nr. 110, 19 juni 2009 nr. 55, 25 juni 2010 nr. 40, 10 des 2010 nr. 69 (ikr. 1 jan 2011), 20 des 2016 nr. 114 (ikr. 1 jan 2017), 21 juni 2017 nr. 81, 21 juni 2019 nr. 36 (ikr. 1 juli 2019 med virkning for vedtak om refusjon som blir fattet fra og med denne dato).

§ 11-5. Rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteavregningen

- (1) Restskatt tillegges rentetillegg. Rentetillegget beregnes med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum, redusert med 22 prosent. Rentetillegget beregnes fra 1. juli i inntektsåret for personlige skattytere og fra 15. mars i året etter inntektsåret for upersonlige skattytere, og fram til forfallsfristen for første termin av restskatten. Det skal ikke beregnes rentetillegg av restskatt som betales innen 31. mai i skattefastsettingsåret.
- (2) Personlige skattytere som får utbetalt overskytende forskudd på skatt etter kapittel 7, eller som får utbetalt negativ skatt som følge av at fastsatt fradrag overstiger fastsatt skatt, gis rentegodtgjørelse etter følgende regler:
- For overskytende forskuddstrekk og overskytende utskrevet forskuddsskatt innbetalt innen utgangen av inntektsåret, samt negativ skatt, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 22 prosent, beregnet fra 1. juli i inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.
 - For overskytende utskrevet forskuddsskatt og tilleggsforskudd som blir innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret, gis rentegodtgjørelse med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 22 prosent, beregnet fra 31. mai og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.
- (3) Upersonlige skattytere som får utbetalt overskytende forskudd på skatt etter kapittel 7, eller som får utbetalt negativ skatt som følge av at fastsatt fradrag overstiger fastsatt skatt, gis rentegodtgjørelse etter følgende regler:
- Når samlet forskuddsskatt innbetalt senest 31. mai i året etter inntektsåret overstiger fastsatt skatt, gis rentegodtgjørelse for det overstigende beløpet med rentesats etter § 11-6 annet ledd annet punktum redusert med 22 prosent, beregnet fra 15. mars i året etter inntektsåret og fram til skatteoppgjøret blir sendt skattyter.
 - Ved avregning etter tidlig fastsetting, gis rentegodtgjørelse etter tredje ledd bokstav a bare når avregning skjer senere enn 31. mai i året etter inntektsåret.
- (4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om rentetillegg og rentegodtgjørelse ved skatteavregningen.

0 Endret ved lover 15 des 2006 nr. 85, 10 des 2010 nr. 69 (ikr. 1 jan 2011), 20 juni 2014 nr. 34, 18 des 2015 nr. 116 (ikr. 1 jan 2016), 20 des 2016 nr. 114 (ikr. 1 jan 2017), 19 des 2017 nr. 123 (ikr. 1 jan 2018), 20 des 2018 nr. 106 (ikr. 1 jan 2019), 21 juni 2019 nr. 36 (ikr. 1 jan 2020 med virkning fra inntektsåret 2019).

§ 11-6. Rentesatser

- (1) Rentesatsen for rente etter §§ 11-1 og 11-3 skal tilsvare satsen fastsatt i medhold av lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. § 3 første ledd første punktum. Er det innvilget betalingsordning for arveavgift fordi arven eller gaven vesentlig omfatter næringsvirksomhet, skal renten være halvparten av satsen etter første punktum.
- (2) Rentesatsen for rente etter § 11-2 skal tilsvare den pengepolitiske styringsrenten slik denne er fastsatt av Norges Bank per 1. januar det aktuelle året tillagt ett prosentpoeng. Rentesatsen for rente etter § 11-4 skal tilsvare den pengepolitiske styringsrenten slik denne er fastsatt av Norges Bank per 1. januar det aktuelle året.
- (3) Endring i rentens størrelse får virkning fra tidspunktet endringen trer i kraft, også for skatte- og avgiftskrav hvor det løper rente før ikrafttredelsen.

§ 11-7. Forskrifter

- (1) Departementet kan i forskrift fastsette nærmere regler om at renter av skatte- og avgiftskrav som fastsettes på grunnlag av domstolsavgjørelse, skal svares fra forfallstidspunktet for det opprinnelige skatte- og avgiftskravet.
- (2) Departementet kan i forskrift gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 11-1 til 11-4, herunder nærmere regler om grunnlaget for renteberegningen og unntak fra plikten til å svare renter og yte rentegodtgjørelse.
- (3) Departementet kan i forskrift fastsette regler om renter når det på grunn av endringer i utskrevet terminskatt eller innbetalinger etter lov 13. juni 1975 nr. 35 om skattlegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v. § 7 nr. 4, er forskjell på innbetalingene av de tre første og de tre siste terminene.

0 Endret ved lov 19 juni 2009 nr. 55.

Kapittel 12. Foreldelse

§ 12-1. Foreldelse

- (1) Foreldelsesloven gjelder med de unntak som følger av annet til femte ledd.
- (2) For skatte- og avgiftskrav løper foreldelsesfristen fra utgangen av det kalenderåret da kravene, eller i tilfelle siste termin av kravene, forfaller til betaling.

(3) For forskuddsskatt løper foreldelsesfristen først fra utgangen av det kalenderåret da skattefastsettingen ble foretatt. For krav på arveavgift løper foreldelsesfristen fra det tidspunktet kravet forfaller til betaling etter §§ 10-31 og 10-32. For krav på avgift av gaver og utdelinger fra uskiftebo begynner fristen likevel ikke i noe tilfelle å løpe før det beviselig er gitt melding til avgiftsmyndigheten om gaven eller utdelingen i samsvar med [arveavgiftsloven § 25](#) annet ledd.

(4) For arveavgift er foreldelsesfristens lengde ti år.

(5) Er foreldelsen avbrutt etter lov 18. mai 1979 nr. 18 om foreldelse av fordringer § 17, foreldes ikke senere forfalte forsinkelsesrenter av skatte- eller avgiftskravet før hovedstolen foreldes.

0 Endret ved [lover 9 des 2005 nr. 115](#), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

Del IV. Særlige oppgjørsbestemmelser

Kapittel 13. Motregning

§ 13-1. Utvidet motregningsadgang for skatte- og avgiftskrav

(1) Skatte- og avgiftskrav kan motregnes i ethvert annet tilgodebeløp på skatt og avgift skyldneren har.

(2) Formues- og inntektsskatt og trygdeavgift kan uoppdelt motregnes i andre krav enn skatt og avgift skyldneren har på staten, fylkeskommunen eller kommunen. Motregningsadgangen i konkurs er da begrenset til den andel som etter fordelingsreglene i [kapittel 8](#) faller på den av skattekreditorene som konkursboets krav er rettet mot.

(3) Annet ledd gjelder tilsvarende for andre krav som er gjenstand for fordeling etter [lovens kapittel 8](#).

§ 13-2. Skyldnerens motregningsadgang

Skyldneren kan kreve at innkrevingsmyndighetene motregner når vilkårene i [§ 13-1](#) er til stede, jf. likevel begrensningene i [kommuneloven § 14-22](#).

0 Endret ved [lov 22 juni 2018 nr. 83](#) (ikr. 1 nov 2019 iflg. res. 25 juni 2019 nr. 879).

§ 13-3. Beslagsfrihet

Bestemmelsene om beslagsfrihet i [dekningsloven kapittel 2](#) gjelder ved motregning etter denne loven, med unntak for motregning mellom samme type krav, jf. [§ 1-1](#). Trygdeavgift regnes i denne sammenheng som samme type krav som skatt.

§ 13-4. Gjennomføring av motregningen

Når innkrevingsmyndighetene sender pålegg om motregning til det organet som skal utbetale hovedkravet, plikter organet å overføre beløpet til innkrevingsmyndighetene. I de tilfeller det sendes pålegg om motregning, skal det samtidig sendes motregningserklæring til skyldneren.

§ 13-5. Klageadgang

Motregning etter [§ 13-1](#) kan påklages etter [tvangsfullbyrdelsesloven § 5-16](#). Motregningserklæringen kan ikke påklages senere enn én måned etter at den ble mottatt, med mindre det gjelder prøving etter [§ 17-1](#) femte ledd.

0 Endret ved [lov 22 juni 2018 nr. 65](#).

§ 13-6. Dekningsrekkefølge

Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om dekningsrekkefølgen ved motregning av skatte- og avgiftskrav.

Kapittel 14. Tvangsfullbyrdelse og sikkerhetsstillelse

Utlegg

§ 14-1. Tvangsgrunnlag for utlegg

Skatte- og avgiftskrav er tvangsgrunnlag for utlegg.

§ 14-2. Forholdet til tvangsfullbyrdelsesloven

[Tvangsfullbyrdelsesloven](#) gjelder tilsvarende så langt den passer ved innkrevingsmyndighetenes gjennomføring av utleggsforretninger. Dette gjelder likevel ikke §§ 5-1 til 5-5 og §§ 7-1 til 7-8.

0 Endret ved [lov 15 des 2006 nr. 85](#).

§ 14-3. Forretning for utleggspant

Skattekontoret kan holde forretning for utleggspant for krav som nevnt i denne loven eller forskrift gitt i medhold av loven.

⁰ Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 14-4. Utleggstrekk

(1) Skattekontoret kan nedlegge utleggstrekk for krav som nevnt i denne loven eller forskrift gitt i medhold av loven.

(2) Det kan tas utleggstrekk i følgende ytelser:

- a. lønn mv. etter [dekningsloven § 2-7](#). Dette gjelder også der lønnstakeren selv innkrever lønnen. Lønnstakeren plikter da å innbetale trekkbeløpet til arbeidsgiveren,
- b. godtgjørelse for arbeid eller oppdrag utført som ledd i selvstendig næringsvirksomhet. Hvis ikke skyldneren samtykker i en høyere trekkprosent, kan innkrevingsmyndighetene bare ta utleggstrekk i inntil 20 prosent av godtgjørelsen. Begrensningene i adgangen til å ta utleggstrekk i [dekningsloven § 2-7](#) første ledd første punktum gjelder tilsvarende.

(3) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om beregning av trekkgrunnlaget.

⁰ Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 14-5. Gjennomføring av utleggstrekk

(1) Utleggstrekk nedlagt av skattekontoret gjelder også for det organet som utbetaler dagpenger under arbeidsløshet etter [folketrygdloven kapittel 4](#) og sykepenger etter [folketrygdloven kapittel 8](#). Bestemmelsen i [§ 5-10](#) annet ledd gjelder tilsvarende for utleggstrekk.

(2) Ved utleggstrekk nedlagt av skattekontoret skal arbeidsgivere som har plikt til å ha skattetrekkkonto, følge de reglene som gjelder for oppgjør mv. for forskuddstrekk, jf. [kapitlene 5 og 10](#). Arbeidsgiver skal ukrevet levere opplysninger om utleggstrekk for hver kalendermåned etter reglene i [a-opplysningsloven](#).

(3) Det beløpet som er trukket går ikke inn i arbeidsgiverens konkursbo, og er heller ikke gjenstand for utlegg eller andre tvangsforføyninger fra enkeltforfølgende fordringshaveres side.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av utleggstrekk etter denne paragrafen, herunder bestemme at reglene i annet ledd ikke skal gjelde for enkelte kravstyper eller trekkpliktige.

⁰ Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 15 des 2006 og 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [22 juni 2012 nr. 43](#) (ikr. 1 jan 2015 iflg. [res. 26 sep 2014 nr. 1220](#)), [23 juni 2020 nr. 105](#), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)), [22 jan 2021 nr. 1](#) (ikr. 1 jan 2021).

§ 14-6. Begrensninger i utleggsadgangen for skatt og trygdeavgift

(1) Skattyter som har fått utskrevet eller fastsatt skatt og trygdeavgift av samme formue og inntekt for flere kommuner, kan unngå tvangsinnfordring ved å innbetale den høyeste utskrevne skatt og trygdeavgift etter hvert som den forfaller. Er deler av kravet betalt, kommer det betalte beløpet til fradrag.

(2) Første ledd fritar ikke for plikten til å betale naturressursskatt som ikke er medregnet ved fastsetting av den skatt som blir betalt. Skattyteren kan kreve at skattekontoret beregner størrelsen på det beløpet som skal betales.

(3) Personlige skattytere kan i tilfeller som nevnt i første ledd, kreve at skatteberegningen foretas på nytt. Den nye beregningen skal foretas som om formue og inntekt bare blir skattlagt i én kommune, og formue og inntekt fastsettes til det høyeste beløp.

(4) Første til tredje ledd gjelder også for den som er ansvarlig etter [kapittel 16](#).

⁰ Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. 1 jan 2008 iflg. [res. 7 des 2007 nr. 1371](#)), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

Annen tvangsfullbyrdelse

§ 14-10. Tvangssalg av varer mv. etter vareførselsloven

(1) Salg av varer mv. etter [vareførselsloven § 4-4](#) tredje ledd og [§ 11-6](#) skal skje gjennom namsmyndighetene etter reglene om tvangssalg i [tvangsfullbyrdsloven kapittel 8](#) så langt de passer.

(2) Skattekontoret kan begjære varen solgt 14 dager etter at skriftlig varsel er sendt den deklarasjonspliktige eller den antatte mottakeren eller eieren av varen. Ved salg etter [vareførselsloven § 11-6](#), jf. [§ 11-2](#) annet ledd og [§ 11-5](#) annet og tredje ledd, skal den deklarasjonspliktige om mulig varsles. Hvis varen ikke er deklarerert, skal den antatte mottakeren eller eieren om mulig varsles. Har den antatte mottakeren eller eieren ukjent adresse, kan salget skje 14 dager etter at varene er hentet inn eller tilbakeholdt etter [vareførselsloven § 11-2](#), eller når fristen tollmyndighetene har satt for tollbehandling av varene er utløpt.

(3) Skattekontoret kan angi om varene skal selges for fri disponering eller uten at varen er gått over til fri disponering, jf. [vareførselsloven § 4-1](#).

(4) Salget avsluttes ved at salgssummen utbetales til de berettigede. Kostnadene ved tvangssalget dekkes forlods av salgssummen. Deretter dekkes kravet på tollavgift, særavgifter og merverdiavgift før omkostningene ved lagerholdet. Panthavere og andre innehavere av begrensede rettigheter skal deretter ha dekning etter prioritet.

(5) Etter at samtlige krav er dekket, skal den deklarasjonspliktige eller den antatte mottakeren eller eieren av varen ha et eventuelt overskytende beløp dersom vedkommende melder seg innen tre måneder etter at salget fant sted. Etter utløpet av denne fristen tilfaller beløpet statskassen.

(6) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne paragrafen, herunder om skattekontorets adgang til å kreve dekket omkostninger.

⁰ Endret ved [lover 21 des 2007 nr. 119](#) (ikr. 1 jan 2009 iflg. [res. 7 nov 2008 nr. 1206](#)), [19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), [23 juni 2020 nr. 105](#), [11 mars 2022 nr. 9](#) (i kraft 1 jan 2023 iflg. [res. 16 sep 2022 nr. 1574](#)).

§ 14-11. Stansning av kjøretøy

(1) Dersom krav på årsavgift, vektårsavgift, engangsavgift, omregistreringsavgift eller avgift for urettmessig bruk av merket mineralolje eller merket biodiesel ikke betales til rett tid, kan skattekontoret bestemme at bruken av det motorkjøretøyet som kravene knytter seg til, skal stanses inntil avgiftene er betalt. Det samme gjelder dersom påbud eller bestemmelser gitt i medhold av [lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter § 1](#), ikke etterkommes.

(2) Dersom krav som nevnt i første ledd ikke betales til rett tid, kan registreringsmyndigheten nekte på- eller omregistrering i Statens vegvesens motorvognregister.

(3) Kjøretøy som er bestemt stanset i medhold av første ledd, kan avskiltes. Skattekontoret kan be tollmyndighetene, politi, lensmann eller annen offentlig myndighet om å gjennomføre avskiltingen.

(4) Skattekontorets stansningsrett kan bortfalle ved rettsvinning etter [lov 2. juni 1978 nr. 37 om godtroerverv av løsøre](#). Dette gjelder likevel ikke overfor personer som er ansvarlige for avgiften etter [§§ 16-40 og 16-41](#).

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om betaling av gebyr til dekning av utgifter påløpt ved avskiltingen, og om fremgangsmåten for stansning.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#), [19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), [21 des 2020 nr. 166](#).

Kreditt og sikkerhetsstillelse – merverdiavgift, særavgifter og toll

§ 14-20. Tollkreditt og dagsoppgjørsordningen

(1) Skattekontoret kan innvilge kreditt for tollavgift og merverdiavgift og særavgifter som oppstår ved innførsel.

(2) Speditører som deklarerer varer for prosedyren overgang til fri disponering på vegne av andre, kan innvilges kreditt for deklarasjoner som foretas i løpet av samme dag (dagsoppgjør).

(3) Skattekontoret kan stille vilkår om sikkerhet før kreditt innvilges, eller senere.

(4) For bruk av tollkreditt skal det betales en særskilt godtgjørelse til statskassen. Departementet gir forskrift om gebyrets størrelse.

(5) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne paragrafen, herunder om vilkår for kreditt, opphør av kreditt og vilkår for sikkerhetsstillelse.

0 Endret ved [lover 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), [11 mars 2022 nr. 8](#) (i kraft 1 jan 2023 iflg. [res. 16 sep 2022 nr. 1575](#)).

§ 14-21. Sikkerhetsstillelse for særavgiftene

(1) Skattekontoret skal ved registrering av avgiftspliktige kreve at det stilles sikkerhet for skyldig engangsavgift på motorvogn. De nærmere kravene til sikkerheten, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av skattekontoret ved registreringen, og kan senere endres.

(2) Skattekontoret kan kreve at virksomheter som er registrert som avgiftspliktige etter [særavgiftsloven](#), stiller sikkerhet for fremtidig skyldig avgift. Krav om sikkerhetsstillelse kan stilles ved registrering av virksomheten eller senere. De nærmere kravene til sikkerhet, herunder sikkerhetens omfang, fastsettes av skattekontoret i det enkelte tilfellet.

(3) Departementet kan i forskrift sette nærmere vilkår for sikkerhetsstillelsen og angi hvilke momenter som skal vektlegges ved vurderingen av om sikkerhet skal kreves.

0 Endret ved [lov 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016).

Kapittel 15 Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse – lempning

§ 15-1. Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse av hensyn til skyldneren

(1) Når noen på grunn av dødsfall, særlig alvorlig sykdom eller lignende årsaker er midlertidig ute av stand til å innfri sine skatte- og avgiftsforpliktelser, og det vil være uforholdsmessig tyngende å fortsette innkrevingen, kan det gis utsettelse med betalingen. Er betalingsevnen varig svekket, kan skatte- og avgiftskravet settes ned eller frafalles. For skatte- og avgiftskrav som nevnt i [§ 1-1](#) annet ledd bokstav a, kan endelig avgjørelse om å sette ned eller frafalle skatte- eller avgiftskravet først treffes når skattefastsetting er foretatt.

(2) Avgjørelser som nevnt i første ledd treffes av innkrevingsmyndighetene. Skattedirektoratet fastsetter nærmere regler om innkrevingsmyndighetens kompetanse.

0 Endret ved [lover 14 des 2007 nr. 110](#), [19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), [20 des 2016 nr. 114](#) (ikr. 1 jan 2017), [20 des 2018 nr. 106](#) (ikr. 1 juli 2019). **Endres** ved [lov 15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. fra den tid Kongen bestemmer).

§ 15-2. Betalingsutsettelse og betalingsnedsettelse av hensyn til det offentlige som kreditor

(1) Fremsetter skyldneren et betalingstilbud, kan et skatte- og avgiftskrav settes ned, eller det kan gis utsettelse med betalingen. Det er et vilkår at skyldneren ikke er i stand til å innfri kravet på vanlig måte, og at betalingstilbudet antas å gi bedre dekning enn fortsatt innfordring. Betalingstilbudet må være det beste skyldneren kan tilby, og avgjørelsen må ikke virke støtende eller være egnet til å svekke den alminnelige betalingsmoral.

(2) Krav med forfall som ligger mer enn ti år tilbake i tid, kan settes ned dersom fortsatt innfordring ikke antas å gi dekning av betydning. Avgjørelsen må ikke virke støtende eller være egnet til å svekke den alminnelige betalingsmoralen.

(3) Det kan settes ytterligere vilkår for å få innvilget en betalingsordning etter første og annet ledd.

(4) Avgjørelser etter denne paragraf treffes av innkrevingsmyndighetene. Skattedirektoratet fastsetter nærmere regler om innkrevingsmyndighetens kompetanse.

0 Endret ved [lover 19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. 1 jan 2016), [20 des 2018 nr. 106](#) (ikr. 1 juli 2019).

§ 15-3. *Betalingsutsettelse for formuesskatt*

(1) Personlig eier av virksomhet som ikke utarbeider konsernregnskap, og som har negativt årsresultat i årsregnskapet for 2020, kan kreve å utsette betalingen av formuesskatten på denne virksomhetsformuen.

(2) Personlig eier av selskap i konsern etter [regnskapsloven § 1-3](#) som utarbeider konsernregnskap, og som har negativt årsresultat i konsernregnskapet for 2020, kan kreve å utsette betalingen av formuesskatt på aksjer i selskapet.

(3) Formue i land utenfor EØS er ikke omfattet av utsettelsesordningen.

(4) Som virksomhetsformue regnes formue i aksjer, andeler i selskap med deltakerfastsetting og driftsmidler i enkeltpersonforetak som er omfattet av verdsettingsrabatten i [skatteloven § 4-17](#) annet ledd og næringseiendom.

(5) Utsatt betaling etter denne bestemmelsen kan kreves i ett år for formuesskatt for inntektsåret 2020 når samlet utsatt formuesskatt overstiger 30 000 kroner i inntektsåret.

(6) Utsatt formuesskatt tillegges en egen rente frem til ny betalingsfrist for den utsatte formuesskatten. Ved oversittelse av ny betalingsfrist beregnes forsinkelsesrente etter [§ 11-1](#) av kravet tillagt rente etter første punktum.

(7) Skattyter kan fritas for forskuddstrekk og forskuddsskatt, som ikke er innbetalt, tilsvarende forventet utsatt formuesskatt etter første ledd eller andre ledd.

(8) Departementet kan i forskrift gi nærmere regler til utfylling og gjennomføring av denne paragraf.

0 Tilføyd ved [lov 2 des 2016 nr. 84](#) (med virkning for formuesskatt i inntektsårene 2016 og 2017, etter endringsloven del II trådte endringen i kraft straks med virkning for inntektsårene 2016 og 2017), endret ved [lov 27 mars 2020 nr. 11](#) (med virkning for formuesskatt i inntektsåret 2020).

§ 15-4. *Betalingsutsettelse i økonomiske krisesituasjoner*

Departementet kan i forskrift gi særlige regler om betalingsutsettelse av skatte- og avgiftskrav og nedsettelse av renter i økonomiske krisesituasjoner.

0 Tilføyd ved [lov 12 juni 2020 nr. 64](#).

Del V. Forskjellige bestemmelser

Kapittel 16. Ansvarsregler

Innledende bestemmelse

§ 16-1. *Tvangsinnfordring av ansvarskrav*

(1) Reglene i dette kapitlet kommer til anvendelse når skatte- og avgiftskrav ikke er betalt av den skatte- og avgiftspliktige ved forfall. Ansvaret omfatter også renter, omkostninger, tilleggs-skatt og tilleggsavgift.

(2) Ansvarskravene kan innkreves etter reglene i lovens del IV om motregning og tvangsfullbyrdelse. Lovens øvrige regler gjelder tilsvarende for ansvarskrav så langt de passer.

(3) Den som betaler skatte- og avgiftskrav som følge av ansvar etter [§§ 16-11 til 16-13](#), kan kreve beløpet tilbake av den skatte- og avgiftspliktige.

Ansvar for skatt og trygdeavgift

§ 16-10. *Foreldres ansvar*

Foreldre er ansvarlig for formues- og inntektsskatt og trygdeavgift ilagt hjemneværende barn som arbeider i foreldrenes bedrift.

§ 16-11. *Selskapers ansvar*

(1) Ved fastsetting av skatt for deltaker i selskap som nevnt i [skatteloven § 2-2](#) annet ledd bokstavene a til e, er selskapet ansvarlig for formues- og inntektsskatt og trygdeavgift som ikke kan innkreves hos deltakeren. Fastsettes det for deltaker skatt også av formue og inntekt utenfor selskapet, omfatter ansvaret bare en så stor del av skatte- og avgiftskravet som etter en forholdsmessig fordeling faller på formue i og inntekt fra selskapet.

(2) Selskap og innretning hjemmehørende i riket er ansvarlig for inntektsskatt og trygdeavgift av godtgjørelse, tantieme, gratiale eller lignende som ytes til person bosatt i utlandet og selskap og innretning hjemmehørende i utlandet, jf. [skatteloven § 2-3](#) første ledd bokstavene a til g og annet ledd og [§ 3-4](#) første til tredje ledd.

0 Endret ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531).

§ 16-12. *(Opphevet)*

0 Endret ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531), opphevet ved [lov 18 juni 2021 nr. 107](#).

§ 16-13. Skifteforvaltere og styremedlemmers ansvar

(1) Skifteforvaltere er ansvarlig for at tilstrekkelig av boets midler holdes tilbake til dekning av formues- og inntektsskatt og trygdeavgift som fastsettes for eller som må forutsettes å bli fastsatt for boet eller arvelater, etter at boet er tatt under skiftebehandling. Det samme gjelder konkursskyldners formues- og inntektsskatt og trygdeavgift når boet er ansvarlig for skatte- og avgiftskravet.

(2) Tilsvarende ansvar påhviler hvert enkelt medlem av styre og ledelse i selskap og annen skattepliktig innretning, når dette oppløses og foretakets midler fordeles mellom eierne.

(3) Er midlene utloddet eller fordelt i tilfelle som nevnt i første og annet ledd, uten at det er holdt tilbake midler til dekning av skatte- og avgiftskrav, kan ubetalt skatt og avgift innkreves hos konkurskreditorene, arvingene eller parthaverne, som er ansvarlig hver for sin andel av skatte- og avgiftskravet.

0 Endret ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 16-14. Arvingers ansvar

Selvskiftende arvingers solidaransvar for formues- og inntektsskatt og trygdeavgift som er fastsatt etter dødstidspunktet, er begrenset til det den enkelte har mottatt i arv. Gjenlevende ektefelle i uskiftet bo er ikke ansvarlig for slike skatte- og avgiftskrav utover verdien av avdødes andel i boet.

0 Endret ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

Ansvar for forskuddstrekk, utleggstrekk og skattetrekk

0 Endret ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 16-20. Ansvar for forskuddstrekk, skattetrekk etter § 5-4 første ledd (kildeskatteordning) og utleggstrekk

(1) Dersom forskuddstrekk eller skattetrekk etter § 5-4 første ledd (kildeskatteordning) ikke blir foretatt i samsvar med reglene i kapittel 5 eller trukket beløp ikke blir betalt i samsvar med § 10-10, er de som har plikt til å foreta forskuddstrekk eller skattetrekk ansvarlig for beløpet. Det samme gjelder dersom et utleggstrekk etter § 14-4 ikke blir foretatt og oppgjør ikke blir gitt i samsvar med §§ 10-50 og 14-5. Unnlattelse av å foreta trekk medfører likevel ikke ansvar når det godtgjøres at forholdet ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra arbeidsgiver eller noen i hans tjeneste.

(2) Arbeidsgiver som unnlater å sende pliktig melding om ansettelse, eller som gir uriktige eller ufullstendige opplysninger i melding eller på annen måte, er ansvarlig for de beløp som kunne være trukket etter § 14-4 dersom melding eller opplysning var gitt på riktig måte. Bestemmelsen i første ledd tredje punktum gjelder tilsvarende. Ved fastsetting av ansvaret skal det legges til grunn at trekk ville blitt satt i verk 14 dager etter tjenesteforholdets begynnelse, med 10 prosent av trekkgrunnlaget.

(3) Foreldelsesloven §§ 9 og 11 gjelder tilsvarende for ansvarskravet.

0 Endret ved [lover 15 des 2006 nr. 85](#), [12 des 2008 nr. 100](#), [25 juni 2010 nr. 40](#), [20 des 2016 nr. 114](#) (ikr. 1 jan 2017), [22 juni 2018 nr. 65](#) (ikr. 1 jan 2019 med virkning fra inntektsåret 2019), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. 1 nov 2020 iflg. [res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

§ 16-21. Ansvar for skatt på aksjeutbytte til utenlandsk aksjonær

(1) Dersom skattetrekk i aksjeutbytte ikke blir foretatt i samsvar med reglene i § 5-4a eller trukket beløp ikke blir betalt i samsvar med § 10-13, er det selskapet som har plikt til å foreta skattetrekk, ansvarlig for beløpet. Unnlattelse av å foreta trekk medfører likevel ikke ansvar når det godtgjøres at forholdet ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra selskapet eller noen i dets tjeneste.

(2) Forvalter som opptrer på vegne av aksjonær, er ansvarlig for beløp som ikke har kommet til beskatning såfremt forvalteren har opptrådt på en slik måte at den trekkpliktige ikke har foretatt korrekt skattetrekk etter § 5-4a.

(3) Foreldelsesloven §§ 9 og 11 gjelder tilsvarende for ansvarskravet.

0 Tilføyd ved [lov 27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. 1 jan 2017 iflg. [res. 27 mai 2016 nr. 531](#)).

§ 16-22. Ansvar for skatt på renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter og visse fysiske eiendeler

(1) Dersom skattetrekk i renter og vederlag for bruk av eller retten til å bruke immaterielle rettigheter eller skip, fartøy, rigger mv., fly og helikopter ikke blir foretatt i samsvar med § 5-4b eller trukket beløp ikke blir betalt i samsvar med § 10-14, er den betaleren som har plikt til å foreta skattetrekk, ansvarlig for beløpet. Unnlattelse av å foreta trekk medfører likevel ikke ansvar når det godtgjøres at forholdet ikke skyldes forsømmelse eller mangel på tilbørlig aktsomhet fra selskapet eller noen i dets tjeneste.

(2) Foreldelsesloven §§ 9 og 11 gjelder tilsvarende for ansvarskravet.

0 Tilføyd ved [lov 21 des 2020 nr. 166](#) (ikr. 1 juli 2021).

Ansvar for merverdiavgift og arveavgift

§ 16-30. Ansvar for merverdiavgift ved unnlatt registrering

Departementet kan i forskrift bestemme at den som har mottatt varen eller tjenesten, er ansvarlig for merverdiavgift av varer og tjenester fra utenlandsk næringsdrivende som ikke er registrert ved representant etter reglene i merverdiavgiftsloven § 2-1 sjette ledd.

0 Endret ved [lover 19 juni 2009 nr. 58](#) (ikr. 1 jan 2010 iflg. [res. 6 nov 2009 nr. 1347](#)), [25 juni 2010 nr. 32](#) (ikr. 1 juli 2010).

§ 16-31. Ansvar for arveavgift for arvinger mv. og gavemottakere

- (1) Når boet skiftes privat, er arvinger solidarisk ansvarlige for arveavgiften. Dette gjelder likevel ikke arvinger som bare er tillagt en bestemt gjenstand eller sum eller en viss inntekt.
- (2) Giveren er ansvarlig for arveavgift av gaver. Samme ansvar har gjenlevende ektefelle i uskiftet bo av midler som gjenlevende ektefelle deler ut.
- (3) I tilfeller som nevnt i § 3 annet ledd i lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver, er også de personer som regnes å ha ervervet midlene, ansvarlig for arveavgiften.
- (4) Reglene i første til tredje ledd gjelder ikke for avgiftsbeløp omfattet av avdragsordning etter § 10-32.

0 Endret ved lover 9 des 2005 nr. 115, 14 juni 2019 nr. 21 (ikr. 1 jan 2021 iflg. res. 28 feb 2020 nr. 200) som endret ved lov 18 des 2020 nr. 149.

Ansvar for særavgifter

§ 16-40. Ansvar for erverver av motorkjøretøy og båter

Ved overdragelse av motorkjøretøy og båter og tilhenger til motorkjøretøy og båter er erverver ansvarlig for siste termin av særavgifter etter lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøy og båter § 6 første ledd, og for slike særavgifter påløpt etter utløpet av siste termin fram til overdragelsestidspunktet.

§ 16-41. Ansvar for bruker av kjøretøy

Den som ved urettmessig bruk av merket mineralolje eller merket biodiesel har disposisjonsrett over motorkjøretøy, er ansvarlig for avgift ved slik bruk, jf. særavgiftsloven § 1, når han har fordel av den urettmessige bruken.

0 Endret ved lover 11 des 2009 nr. 124 (ikr. 1 jan 2010), 22 juni 2018 nr. 65, 21 des 2020 nr. 166.

§ 16-42. Ansvar ved avgiftsfri levering av varer og tjenester

Departementet kan i forskrift bestemme at mottakeren av avgiftsfrie varer og tjenester som ellers er avgiftspliktige etter lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter, er ansvarlig for avgiften dersom vedkommende ikke oppfyller vilkårene for avgiftsfrihet. I slike tilfeller er også leverandøren ansvarlig for avgiften dersom han visste eller burde ha visst at vilkårene for avgiftsfritak ikke var oppfylt.

Ansvar for inntektsskatt, trygdeavgift og merverdiavgift

0 Overskriften tilføyd ved lov 11 des 2009 nr. 124 (ikr. 1 jan 2011).

§ 16-50. Ansvar for inntektsskatt, trygdeavgift og merverdiavgift for privat oppdragsgiver

- (1) Den som kjøper tjenester, eller varer sammen med tjenester, kan gjøres medansvarlig for inntektsskatt, trygdeavgift og merverdiavgift som den næringsdrivende har unndratt, dersom vederlaget overstiger 10.000 kroner og ikke er betalt via bank eller annet foretak med rett til å drive betalingsformidling.
- (2) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsen i første ledd, herunder fastsette bestemmelser om beregningen av ansvarskravet.

0 Tilføyd ved lov 11 des 2009 nr. 124 (ikr. 1 jan 2011).

§ 16-51. (Opphevet)

0 Tilføyd ved lov 27 mai 2016 nr. 14 (ikr. 1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531) som endret ved lov 20 des 2016 nr. 120, opphevet ved lov 19 des 2017 nr. 123 (ikr. 1 jan 2018).

Kapittel 17. Rettergang

§ 17-1. Prosessordningen i innfordringsaker

(1) Staten er saksøker ved tvangsfullbyrdelse, midlertidig sikring, konkursbegjæring mv. i forbindelse med innkreving og sikring av skatte- og avgiftskrav etter denne loven. Statens partsstilling utøves av innkrevingsmyndigheten for kravet, jf. [kapittel 2](#).

(2) Ved overføring av tvist til søksmåls former med avgjørelse av grunnlaget for skatte- eller avgiftskravet etter [tvangsfullbyrdelsesloven § 6-6](#) tredje ledd, gjelder de alminnelige reglene i [skatteforvaltningsloven kapittel 15](#) for avgjørelser om fastsetting av skatt etter [skatteforvaltningsloven](#). For de øvrige skatte- og avgiftskrav gjelder reglene om utøvelsen av partsstillingen i saker om kravets grunnlag tilsvarende.

(3) Departementet kan gi instruks om utøvelsen av statens partsstilling generelt og i enkeltsak. Departementet kan i enkeltsaker eller i grupper av saker overta utøvelsen av statens partsstilling eller overføre den til et annet organ i skatteetaten.

(4) Når domstolen i sak om tvangsfullbyrdelse eller midlertidig sikring finner at skyldneren bare skal betale en del av det skatte- eller avgiftskravet som er fastsatt etter [skatteforvaltningsloven](#), skal forføyningen stadfestes for det beløpet som vil fremgå av en ny fastsetting i samsvar med kjennelsen eller dommen.

(5) Etter utløpet av fristen i [skatteforvaltningsloven § 15-4](#) første ledd kan fastsetting etter [skatteforvaltningsloven](#) ikke bringes inn til prøving ved tingretten i sak om tvangsfullbyrdelse, midlertidig sikring eller motregning. Slik prøving skal likevel alltid kunne kreves inntil tre måneder etter den forføyning som det klages over. Første og annet punktum gjelder tilsvarende for søksmålsfristen etter [tollavgiftsloven § 12-8](#) første ledd. Det kan gis oppfriskning for oversittelse av fristen etter reglene i [tvisteloven §§ 16-12 til 16-14](#).

(6) Endelig rettsavgjørelse og forlik er bindende for alle skattekreditorene.

- 0 Endret ved lover [17 juni 2005 nr. 90](#) (ikr. [1 jan 2008 iflg. res. 26 jan 2007 nr. 88](#)) som endret ved lov [26 jan 2007 nr. 3](#), [10 des 2010 nr. 69](#) (ikr. [1 jan 2011](#)), [19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. [1 jan 2016](#)), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. [1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531](#)), [22 juni 2018 nr. 65](#), [11 mars 2022 nr. 8](#) (i kraft [1 jan 2023 iflg. res. 16 sep 2022 nr. 1575](#)).

§ 17-2. Prosessordningen i andre saker

(1) Rettslig prøving av andre avgjørelser etter [skattebetalingsloven](#) rettes mot staten som saksøkt. Søksmål skal anlegges etter vernetingsreglene i [tvisteloven](#). Statens partsstilling utøves av innkrevingsmyndigheten for kravet. Bestemmelsene i [§ 17-1](#) tredje og sjette ledd gjelder tilsvarende.

(2) Første ledd gjelder ikke avgjørelser om rente ved endring, jf. [§ 11-2](#). I slike saker gjelder de alminnelige regler i [skatteforvaltningsloven kapittel 15](#) og prosesslovgivningen.

- 0 Endret ved lover [15 des 2006 nr. 85](#) (ikr. [1 jan 2008 iflg. res. 7 des 2007 nr. 1371](#)) som endret ved lov [14 des 2007 nr. 113](#), [19 juni 2015 nr. 54](#) (ikr. [1 jan 2016](#)), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. [1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531](#)), [20 des 2019 nr. 97](#) (ikr. [1 nov 2020 iflg. res. 16 okt 2020 nr. 2060](#)).

Kapittel 18. Straff

§ 18-1. Straff ved unnlatt gjennomføring av forskuddstrekk og skattetrekk

(1) Den som er pliktig til å foreta forskuddstrekk eller skattetrekk etter [kapittel 5](#), og som unnlater å foreta eller sørge for at det blir foretatt beregning og trekk, herunder separering etter [§ 5-12](#), straffes med bot eller fengsel inntil 2 år. Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes grovt uaktsom overtredelse av første punktum.

(2) Straff kommer ikke til anvendelse på handling som nevnt i første ledd hvis de beløp som er eller skulle vært trukket, likevel blir innbetalt til rett tid.

- 0 Endret ved lover [19 juni 2015 nr. 65](#) (ikr. [1 okt 2015](#)), [27 mai 2016 nr. 14](#) (ikr. [1 jan 2017 iflg. res. 27 mai 2016 nr. 531](#)) som endret ved lov [20 des 2016 nr. 120](#).

§ 18-2. Straff ved brudd på opplysningsplikten mv.

(1) Den som bevirker eller søker å bevirke at innkrevingen av skatte- og avgiftskrav blir hindret eller vesentlig vanskeliggjort, ved å unnlate å gi opplysninger eller ved å gi uriktige opplysninger til fastsettings- eller innkrevingsmyndighetene, straffes med bot eller fengsel inntil 2 år. Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes grovt uaktsom overtredelse av første punktum.

(2) Den som på annen måte enn nevnt i [§ 18-1](#) eller denne paragrafs første ledd gir uriktige opplysninger til fastsettings- eller innkrevingsmyndighetene, straffes med bot eller fengsel inntil 2 år. Med bot eller fengsel inntil 1 år straffes grovt uaktsom overtredelse av første punktum.

(3) Med bot eller fengsel inntil 2 år straffes den som unnlater å medvirke til kontrollundersøkelse etter [§§ 5-13 og 5-14](#).

- 0 Endret ved lov [19 juni 2015 nr. 65](#) (ikr. [1 okt 2015](#)).

§ 18-3. (Opphevet)

- 0 Opphevet ved lov [19 juni 2015 nr. 65](#) (ikr. [1 okt 2015](#)).

Kapittel 19. Ikrafttredelse, overgangsbestemmelser og endringer i andre lover

§ 19-1. Ikrafttredelse

(1) Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.¹ Kongen kan sette i kraft loven til forskjellig tid for krav som nevnt i [§ 1-1](#) annet og tredje ledd. Kongen kan videre sette i kraft de enkelte deler av [§ 19-3](#) til forskjellig tid.²

(2) Lov 21. november 1952 nr. 2 om betaling og innkreving av skatt ([skattebetalingsloven](#)) oppheves fra den tid Kongen bestemmer.³

- 0 Endret ved lov [14 des 2007 nr. 110](#).

- 1 Iflg. [res. 21 des 2007 nr. 1616](#) skal loven gjelde fra 1 jan 2008 med unntak for følgende krav hvor loven skal gjelde fra 1 jan 2009: a. Krav som er nevnt i [lovens § 1-1 \(2\)](#) bokstavene a til d, b. krav etter [ligningsloven](#) og c. krav som er nevnt i [lovens § 1-1 \(3\)](#), og som fastsettes i medhold av de lover som er nevnt i [lovens § 1-1 \(2\)](#) bokstav a-d.

- 2 Iflg. [res. 21 des 2007 nr. 1616](#) skal § 19-3 nr. 1, 2, 4, 5, 7 og 8 gjelde fra 1 jan 2008, mens de øvrige deler av [§ 19-3](#) skal gjelde fra 1 jan 2009.
- 3 Fra 1 jan 2009 iflg. [res. 21 des 2007 nr. 1616](#)

§ 19-2. overgangsbestemmelser

Departementet kan gi overgangsbestemmelser, herunder gi overgangsbestemmelser knyttet til endringer i reglene om tilleggsskatt.

- 0 Endret ved [lover 14 des 2007 nr. 110](#), [11 des 2009 nr. 124](#).

§ 19-3. Endringer i andre lover
